

Studieplan for Bachelorstudium i sykepleie, deltid (2012–2016)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 180

Studiets varighet: 4 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: Fredrikstad

Kontakt

Studieprogramansvarlig

Avdeling for helse og velferd

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Bachelorstudiet i sykepleie, deltid, reguleres bl.a. av følgende styringsdokumenter, og som student plikter du å gjøre deg kjent med disse:

- Rammeplan for sykepleierutdanning, fastsatt 25. januar 2008 av Kunnskapsdepartementet
- Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold, gjeldende fra 01.08.2010
- [Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for sykepleiestudiet](#) (egen nettside med fellesinformasjon for bachelor i sykepleie ved Avdeling for helse- og sosialfag)
- Forskrift om skikkethet

Sykepleie er å ivareta pasientens grunnleggende behov når pasientens egne ressurser ikke strekker til for dette i møte med sykdom og skade, samt å ivareta pasientens helse relaterte opplevelser og reaksjoner.

Utøvelsen av sykepleie bygger på den kristne og humanistiske kulturarv, på barmhjertighet, omsorg og respekt for menneskerettighetene. Grunnlaget for all sykepleie skal være respekten for det enkelte menneskets liv og iboende verdighet.

Ethvert menneske betraktes som en helhet bestående av en fysisk, psykisk, sosial og åndelig dimensjon, som er gjensidig avhengig av hverandre. Den enkelte er unik, med verdi i seg selv. Mennesket er aktivt handlende og har potensial i seg for vekst og utvikling.

Enhver har frihet til å treffe egne valg, handle på egne vegne og er ansvarlig for konsekvensene av sine valg. Mennesket lever i samspill med andre og forstås i lys av den sosiale og kulturelle sammenheng det er en del av.

Helse kan forstås som evnen til å mestre de belastninger og påkjenninger som mennesket utsettes for i hverdagen. Helse er en kontinuerlig prosess hvor mennesket gjør aktivt bruk av sine ressurser og muligheter. Den har en objektiv dimensjon som kan knyttes til menneskets funksjonsnivå og en subjektiv dimensjon som kan knyttes til menneskets opplevelse av egen helse. Sosiale og kulturelle forhold påvirker i sterk grad opplevelsen av helse og helsesvikt.

Sykepleierutdanningens målsetting er å utdanne pasientorienterte og reflekterte yrkesutøvere med en bevisst og endringsorientert holdning i utøvelse av sitt fag. Det forventes at studentene tar ansvar for egen faglig og personlig utvikling både under og etter avsluttet utdanning, slik at de i sin yrkesutøvelse fungerer forsvarlig, selvstendig, ansvarsbevisst og etisk.

Hva lærer du?

Grad/tittel ved bestått studium

Gjennomført og bestått studium gir rett til graden Bachelor i sykepleie. Avsluttet og bestått utdanning gir grunnlag for å søke autorisasjon som sykepleier i Norge i henhold til Lov om helsepersonell av 2. juli 1999 § 48.

Studiets læringsutbytte

Kunnskaper

Kandidaten

- har bred kunnskap om sentrale temaer, teorier og problemstillinger innen sykepleievitenskapelige emner
- har relevant kunnskap innen medisinske og naturvitenskapelige- og samfunnsvitenskapelige emner
- har kunnskap om sykepleiefagets historie, tradisjoner og egenart
- kjenner til forskning og utviklingsarbeid relevant for sykepleie
- har kunnskap om velferdsstaten, rammer for tjenesteutøvelsen og sykepleietjenestens bidrag til helse- og velferdstjenesten

Ferdigheter

Kandidaten

- kan utøve sykepleie basert på forskning, erfaring og faglig skjønn
- kan ivareta pasientens grunnleggende behov ved å observere, vurdere, planlegge, iverksette, evaluere og dokumentere sykepleie
- kan identifisere risikofaktorer av individuell og miljømessig karakter, planlegge og utføre helsefremmende og forebyggende tiltak
- kan informere, undervise og veilede pasienter og pårørende
- kan fremme læringsprosesser som bidrar til pasientsikkerhet, kvalitet og tillit i helsetjenesten
- kan beherske relevante faglige verktøy, teknikker, prosedyrer og kommunikasjonsformer
- er en endringsdyktig leder av eget fag
- kan samhandle tverrprofesjonelt for å skape et koordinert, helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan utøve faglig forsvarlig sykepleie, basert på etisk bevissthet og kritisk refleksjon
- kan møte pasienter og pårørende med omsorg, innlevelse og moralsk ansvarlighet
- kan ivareta pasientens rett til medbestemmelse og medvirkning
- kan bidra til nytenkning og innovasjon
- kan vise evne og vilje til livslang læring, arbeide kunnskapsbasert og bidra til å utvikle kvalitet i sykepleiefaget og helsetjenesten
- kan anvende og formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig og muntlig
- kan bidra til at faglige og etiske normer synliggjøres i den offentlige debatt om helsepolitiske spørsmål

Opptak

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Innholdet i studiet integrerer rammeplanens fire hovedområder i:

1: Sykepleiens faglige og vitenskapelige grunnlag

Sykepleiens historie, tradisjon og yrkesetikk

Sykepleiens vitenskapsteoretiske grunnlag, fagutvikling og forskning i sykepleie

Vitenskapsteori og forskningsmetode *

Etikk *

33 studiepoeng

9 studiepoeng

9 studiepoeng

6 studiepoeng

9 studiepoeng

2: Sykepleiefaget og verdigrunnlaget

Sykepleierens funksjon og oppgaver i spes.helsetjenesten

Sykepleierens funksjon og oppgaver i komm.helsetjenesten

72 studiepoeng

36 studiepoeng

36 studiepoeng

3: Medisinske og naturvitenskapelige emner

Anatomi, fysiologi og biokjemi

Generell patologi, sykdomslære og farmakologi

Mikrobiologi, infeksjonssykdommer og hygiene

45 studiepoeng

12 studiepoeng

24 studiepoeng

9 studiepoeng

4: Samfunnsvitenskapelige emner

Psykologi og pedagogikk

Kommunikasjon, samhandling og konfliktløsning*

Sosiologi og sosialantropologi

Stats- og kommunalkunnskap, helse og sosialpolitikk*

30 studiepoeng

9 studiepoeng

6 studiepoeng

6 studiepoeng

9 studiepoeng

* Temaene inngår i felles innholdsdel for helse- og sosialfagutdanninger

(Rammeplan for sykepleierutdanning. Fastsatt 25. januar 2008 av Kunnskapsdepartementet.)

Studiets innhold er organisert i 13 emner. Samtlige emner er obligatoriske og skal gjennomføres i en bestemt sekvens, se studiemodell under og krav til forkunnskaper i emnebeskrivelsene. Fordelingen av praktiske og teoretiske studier og sekvensen av studiets 13 emner framgår av studiemodellen nedenfor.

For å inneha sykepleiefaglig innsikt og handlingskompetanse kreves integrasjon av kunnskap og forståelse fra utdanningens fire sentrale innholdsområder. Studiet er organisert i emner med ulike fokus der utdanningens forskjellige fagområder naturlig integreres.

Rammeplanen er styrende for innholdet i studieplanen. Studieplanen kan endres når dette er nødvendig og hensiktsmessig.

Organisering og læringsformer

Sykepleiefaglig kompetanse uttrykker helheten i de kunnskaper, ferdigheter og holdninger (generell kompetanse) en nyutdannet sykepleier skal kjennetegnes ved. Denne kompetansen kan inndeles i teoretisk og praktisk kompetanse, samt læringskompetanse, sosial og yrkesetisk kompetanse.

Å oppnå kompetanse på nevnte områder krever variasjon i læringsaktiviteter. Disse vil, blant annet, omfatte bruk av ikt, forelesninger, gruppearbeid, seminarer, simulering, skriftlige arbeider og praksis (se eget pkt lenger bak). Metodene kan på ulike måter utfordre den enkelte students verdier, holdninger, følelser, kunnskaper, intellekt, kreativitet og samspill. Dette er viktige elementer i forhold til å utvikle sykepleiefaglig kompetanse. Med tanke på studiekvalitet og kravene som stilles til den ferdigutdannede sykepleier, er vurdering og evaluering av studenten underveis i studiet en viktig del av studiearbeidet.

Tidsbruk og samlinger

Bachelorstudiet skal legge grunnlaget for livslang læring. Læring er en prosess som krever tid og som foregår hos den enkelte student, i møte med lærestoffet og i samhandling med andre. I tråd med dette vektlegger utdanningen metoder der egenaktivitet og samhandling stimuleres og hvor det kontinuerlig skjer en veksling og integrering mellom teoretisk og praktisk kunnskapsbearbeidelse.

Studiet forutsetter at heltidsstudenter arbeider med studiene i gjennomsnitt 40 timer per uke. Ved deltidsstudier over fire år forutsettes i gjennomsnitt 30 timer studiearbeid per uke i teoretiske studier. I praksisstudier er studietiden beregnet til 40 timer per uke. Antall timer i praksis, i samarbeid med pasienter og pårørende, vil i gjennomsnitt være på 30 timer per uke. 10 timer per uke er beregnet til andre læringsaktiviteter.

Ved teoretiske studier vil det være samlinger i høgskolens lokaler 5 - 8 ganger per semester av ca. en ukes varighet. Ved samlinger i høgskolens lokaler legges det til rette for gjennomsnittlig 15 - 30 timer timeplanfastlagt undervisning per samling, fordelt på læringsformer som arbeid i grupper, seminar, veiledning og formidlingsundervisning. Praksisstudiene organiseres som for heltidsstudentene. Studietiden i praksis organiseres over hele døgnet og alle ukedager. Studentene følger praksisstedets arbeidstid og turnus. Studentenes praksisstudier vil utgjøre gjennomsnittlig 30 timer i uken. Både i teoretiske og praktiske studier vil det være jevnlig organisert samling i læringsplattformen.

Ikke timeplanfastlagt undervisning vil være fordelt på følgende aktiviteter: Arbeid med obligatoriske oppgaver og arbeidskrav, individuelt og i grupper, egenorganisert studiearbeid i grupper og selvstudier. Gjennom individuelt og kollektivt studiearbeid forventes det at studentene utvikler sine studie- og læringsstrategier slik at de i økende grad kan ta ansvar for og styre sin egen læring. Det kollektive studiearbeidet foregår i arbeidsgrupper, i mindre grupper kalt basisgrupper og i større seminargrupper.

Basisgruppe og veiledning

Arbeidet i basisgrupper vil skje både under samlinger i høgskolens lokaler og i høgskolens digitale læringsplattform. Basisgruppene skal bidra til et lærende fellesskap som skal styrke gruppen og den enkeltes faglige utvikling. Et sentralt mål med arbeidet i gruppene er at studentene oppøver evne til faglig samarbeid, respekt og forståelse for hverandre.

Basisgruppen har i første studieår jevnlig møter med veileder, der fokus er læring, samarbeid og studieprogresjon. Veiledningen skal legge til rette for planlegging og evaluering av den enkelte og gruppens læringsprosess. I 1. og 2./3. studieår gjennomføres studiesamtaler med den enkelte student en gang per studieår. Studiesamtalen er obligatorisk (Arbeidskrav i emnene HSSPD10112 Sykepleie - fag og funksjon og HSSPD20112 Sykepleie - helse, sykdom og lidelse II).

Alle medlemmene i en gruppe er forpliktet til å bidra til at samarbeidet i gruppen fungerer. Dette er både et mål og et middel for læring. Gruppens medlemmer skal holde hverandre orientert om forhold som kan påvirke samarbeidet og organisere gruppens arbeid slik at alle bidrar.

Dersom det oppstår problemer i gruppen som ikke kan løses internt, kontaktes veileder. Gruppen har ansvar for å gi veileder beskjed dersom enkeltstudenter ikke bidrar, og det er veileders ansvar å følge dette opp. Manglende deltakelse i gruppen kan resultere i at man ikke får utført de læringsaktiviteter som er nødvendig for å fremstille seg til eksamen

IKT/læringsplattform

Studiet er nettstøttet med utstrakt bruk av ikt. Ikt er et verktøy som kan støtte både individuelle og kollaborative læringsprosesser. Høgskolen benytter den digitale læringsplattformen Fronter. Ved å utnytte funksjonaliteten i denne plattformen har studentene mulighet til å levere inn besvarelser elektronisk, delta i nettdiskusjoner med andre studenter og få veiledning av faglærer.

Det forutsettes at studentene har egen pc med nettilgang og forholder seg aktivt til den digitale læringsplattformen som benyttes i studiet. Videre er det krav om at studentene benytter Fronter til aktiviteter som gruppearbeid, veiledning, innlevering og tilbakemelding på oppgaver, gjennomføring av tester og enkelte eksamener. Studentene må jevnlig, tre - fem ganger pr. uke, orientere seg i Fronter.

Høgskolen har PC-rom med datamaskiner som studentene kan benytte, samt trådløst nett som egen bærbar PC kan kobles opp mot. Det forventes at studentene har generell ikt-kompetanse før de starter på utdanningen. Høgskolen tilbyr innføring i bruk av de dataprogrammer som høgskolen bruker (slik som e-post, studentweb, digitalt bibliotek og Fronter). Høgskolen bruker læringsplattformen Fronter aktivt bl.a. til oppgaveinnleveringer og informasjonsutveksling. I tillegg bruker sykepleierutdanningen PPS (Praktiske prosedyrer i sykepleie, Akribe) og EPJ (Elektronisk pasientjournal) i undervisningen. Informasjonsutveksling foregår i hovedsak via læringsplattformen Fronter og skolens e-post-program.

Arbeidskrav

Alle emner inneholder arbeidskrav som må godkjennes for å gå opp til eksamen i emnet/få eksamensbesvarelse vurdert/få eksamensresultat registrert. Arbeidskrav omfatter

- prøver: skriftlige, praktiske, muntlige
- tester i Fronter
- obligatorisk deltakelse
- innleveringer

Se den enkelte emnebeskrivelse for mer informasjon om arbeidskrav.

Obligatorisk undervisning:

Se emnebeskrivelsene, [Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold](#) og [Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie](#).

Bruk av bibliotek

Biblioteket bidrar til å utvikle studentenes informasjonskompetanse, det vil si evnen til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant og faglig informasjon. I tillegg til personlig service, får studentene tilbud om bibliotekundervisning, der målet er at de skal kunne søke i norske informasjonskilder, ha kjennskap til internasjonale databaser og kunne vurdere kvalitet på informasjon. Det vil også bli undervist i referanseteknikk.

Praksis

Sykepleieutøvelse krever kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som tilegnes gjennom en kombinasjon av praktiske og teoretiske studier. Praktiske og teoretiske studier utgjør henholdsvis 90 studiepoeng hver. Studenten avlegger til sammen seks perioder med praksisstudier i løpet av utdanningen. Praksisstudiene vil foregå i spesialist- og kommunehelsetjenesten over hele Østfold fylke. Om tildeling av sted for praksisstudier, se [Retningslinjer for fordeling av eksterne praksisplasser ved Avdeling for helse- og sosialfag.](#)

PRAKSISSTUDIER I HØGSKOLENS LOKALER (PSH) som omfatter ferdighetstrening, forberedelser og refleksjon over praksis:

> Ferdighetstrening, demonstrasjon og øvelser i praktiske og relasjonelle ferdigheter.

Ferdigheter er en type kunnskap som den enkelte utvikler gjennom utprøving og egen erfaring. Dette innebærer at studentene øver på og reflekterer over sentrale ferdigheter for yrkesutøvelsen.

Det organiseres øvelse og veiledning i grunnleggende sykepleieferdigheter og sykepleieprosedyrer i ferdighetssenteret ved høghskolen. Studentene må i 1. og 2. studieår få godkjent to praktiske prøver før de kan starte i kommende praksis. For nærmere beskrivelse se de enkelte emnebeskrivelsene.

Arbeidstøy til bruk i ferdighetssenteret, samt utstyr til bruk i ferdighetssenteret ut over timeplanfastlagt undervisning og i undervisning i hjerte- lungeredning (Mini Anne, AED), må bekostes av studenten. Ad bruk og vask av arbeidstøy se [Hygienereglement.](#)

> Forberedelser til og refleksjon over praksis

Forberedelse til praksis omfatter undervisning om, og øvelse i, aktuelle læringsaktiviteter i praksisstudier, og oppgaver med utgangspunkt i konkrete/konstruerte praksis-/pasientsituasjoner. Refleksjon over praksis omfatter deltakelse i refleksjonsgrupper og arbeid med oppgaver med utgangspunkt i konkrete/konstruerte praksis-/pasientsituasjoner.

PRAKSISSTUDIER I SAMARBEID MED PASIENT OG PÅRØRENDE (praksis utenfor høghskolens lokaler):

> Veiledele praksisstudier

2. studieår:

HØST 2013

Sykepleie - fokus og funksjon (praksisstudier i sykehjem/omsorgsboliger/bofellesskap) (Emne HSSPD40112)

2. og 3. studieår:

Alternativ 1

VÅR 2014

Sykepleie til somatisk syke I (medisinsk avdeling) (emne HSSPD40213)

HØST 2014

Sykepleie til somatisk syke II (kirurgisk avdeling) (emne HSSPD40313)

Alternativ 2

VÅR 2014

Sykepleie til somatisk syke II (kirurgisk avdeling) (emne HSSPD40313)

HØST 2014

Sykepleie til somatisk syke I (medisinsk avdeling) (Emne HSSPD40213)

3. studieår:

Psykisk helsearbeid (Emne HSSPD40409)

4. studieår:

Sykepleie til mennesker i hjemmet (Emne HSSPD40510)

Sykepleiens undervisende og ledende (Emne HSSPD40613)

> Observasjons- og hospiteringsstudier

Dette kan være praksisstudier organisert som prosjektarbeid, observasjonspraksis, punktpraksis og demonstrasjoner. Denne type praksisstudier er vanligvis ikke gjenstand for vurdering.

I praksisstudier i samarbeid med pasient og pårørende benyttes en rekke pedagogiske redskaper som skal bidra til å gjøre praksisstudiene strukturerte og målrettet. Disse omfatter bruk av følgende læringsformer:

- Arbeidsplan/ukeplan
- Refleksjonsnotat
- Planlagte veiledningstimer med praksisveileder
- Trekantsamtaler
- Klinisk veiledning
- Refleksjonsgruppe/faglig veiledning i gruppe

Se dokument "[Å lære i praksisstudier](#)" for nærmere beskrivelse av arbeidsformer og metoder i praksis.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Undervisningen er forskningsbasert og gjennom studiet skal studenten tilegne seg handlingskompetanse til å søke, kritisk vurdere og anvende relevante forskningsresultater. Utdanningen legger til rette for at studenter kan delta i ansattes forsknings- og utviklingsarbeid.

Internasjonalisering

Sykepleierutdanningen deltar i flere internasjonale nettverk for student- og lærerutveksling. Innen NORDPLUS er det samarbeid om gjensidig student- og lærerutveksling med høyskoler i Finland, Sverige og Danmark. Sykepleierutdanningen er med i "European Nursing Modul Network" (ENM), som er et nettverk i Europa hvor det er muligheter til å gjennomføre kortere opphold (2- 4 uker) i utlandet. Høgskolen samarbeider med utdanningsinstitusjoner i Afrika (Malawi).

Utvekslingsmulighetene er primært lagt til 3. studieår. Avdelingen har en internasjonal leder som samordner denne utvekslingen.

Sykepleierutdanningen tilbyr innkommende utenlandske studenter tilrettelagte kliniske emner av varierende omfang.

I emnet Sykepleie - helse, sykdom og lidelse II (HSSPD20112) er internasjonalisering, kultur, helse og sykepleie et eget tema.

Sykepleierutdanningen tilstreber å ha oppdatert internasjonal litteratur som del av pensum i alle emner.

Se mer [informasjon på høgskolen nettsider for samarbeidspartnere og kontaktinformasjon til internasjonal leder](#).

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og at du deltar i evaluering av studiene. Dette studieprogrammet blir jevnlig evaluert for å sikre og utvikle kvaliteten i programmet:

- HiØs utvalg for utdanningskvalitet gjennomfører årlig en evaluering av studie kvaliteten ved et utvalg av høgskolens studieprogrammer (kalt EVA2).
- Det enkelte emne evalueres ved avslutning av dette (kalt EVA3). Se emnebeskrivelser for detaljer.

Tilbakemelding underveis

Tilbakemeldinger på studentens faglige og personlige utvikling skjer gjennom hele studiet:

- på arbeidsoppgaver gis muntlige tilbakemeldinger fra faglærer og medstudenter ved veiledning i basisgruppe og i seminar. På enkelte oppgaver gir faglærer/praksislærer individuell tilbakemelding
- på arbeidskrav i det enkelte emne i form av vurderingsuttrykkene godkjent/ikke godkjent
- i praksisstudier gis fortløpende muntlige tilbakemeldinger fra praksisveileder, samt ved midtveisvurdering ca. halvveis i hver praksisperiode.
- i studiesamtaler i 1. og 2. studieår

Vurdering

Det benyttes varierte vurderingsformer i studiet, både muntlige og skriftlige, i gruppe og individuelt. I tillegg vurderes den enkelte students ferdigheter i praksisstudiene. Det henvises til den enkelte emnebeskrivelse for nærmere informasjon.

Obligatoriske prøver og oppgaver

De enkelte arbeidskrav er nærmere beskrevet i emnebeskrivelsene. Arbeidskrav vurderes til godkjent/ikke godkjent.

Vurderingskriterier ved hjemmeoppgaver og hjemmeeksamener

Hjemmeoppgaver og hjemmeeksamener vurderes ut fra bestemte kriterier angitt sammen med oppgavetekst. Se egen kriterieliste.

Besvarelser som er helt eller delvis identiske vil ikke bli godkjent. Helt eller delvis identiske besvarelser er å anse som forsøk på fusk.

Plagiatkontroll

Alle hjemmeeksamener og hjemmeoppgaver skal til elektronisk plagiatkontroll. Manglende innlevering av elektronisk besvarelse vil medføre at besvarelsen ikke blir sensurert.

Eksamener

Det enkelte emne avsluttes med eksamen(er).

Det benyttes bokstavkarakterer A til F, hvor A er beste og E er den dårligst beståtte karakter. F er ikke bestått. Enkelte av emnene vurderes til Bestått/Ikke bestått. Se emnebeskrivelsene for mer informasjon.

Se for øvrig gjeldende [Forskrift om eksamen studierett ved Høgskolen i Østfold](#).

Praksisvurdering

Vurdering er en kontinuerlig og obligatorisk del av praksisveiledningen. I vurderingssamtalene deltar student, praksisveileder og evt. lærer. Studenten vurderer sin faglige og personlige utvikling skriftlig. Praksisveileder og eventuelt andre sykepleiere på praksisstedet gir sin vurdering av studentens faglige og personlige utvikling i forhold til forventet læringsutbytte for den aktuelle praksisperiode (konkretisert i vurderingsdokument).

Lærer har hovedansvar for at studenten blir vurdert i forhold til høgskolens læringsutbyttebeskrivelser. Ved midtveis- og avsluttende vurdering skjer vurderingen skriftlig. Vurderingsdokumentet med beskrivelse av hva som er vurdert, underskrives av student, praksisveileder og praksislærer. Studenten tar kopi av den skriftlige vurderingen.

Veiledele praksisstudier vurderes til bestått/ikke bestått. Se [Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie](#).

Litteratur

Litteraturlister som er publisert for emner frem i tid kan bli oppdatert foran hvert semester. Oppdatert litteraturliste vil være tilgjengelig i emnebeskrivelsene ved semesterstart.

Jobb og videre studier

Bachelor i sykepleie kvalifiserer for opptak til flere ulike mastergradsutdanninger og videreutdanninger. Her kan nevnes master i klinisk helsearbeid, - i psykisk helsearbeid, - i helsefremmende arbeid og master i tverrfaglig samarbeid i helse- og sosialsektoren, samt tilbud om videreutdanning i operasjons-, anestesi-, intensiv- og akuttisykepleie.

Sykepleiere skal ivareta sykepleietjenesten i samfunnets totale helse- og sosialvesen. De skal kunne møte kommunehelsetjenestens krav om mangfoldighet og spesialisthelsetjenestens krav til spesialisering.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Synnøve Narten, 04.12.2009

Studieplanen er revidert

Studieleder Eli-Anne Skaug, 26.04.2012 og 01.07.2013 (organisering av praksisemner/studiemodell). Studieleder Tove Gulbrandsen, 12.02.2014, - korrigert læringsutbyttebeskrivelser i tråd med deskriptorer i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Studieplanen gjelder for

Studieplanen gjelder for kull 2012, deltid, i perioden 2012 - 2016.

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2012

Bachelor sykepleie deltid, obligatoriske emner

HSSPD10112 · Del 1 av 2
Sykepleie - fag og funksjon

HSSPD10211
Anatomi, fysiologi, biokjemi, mikrobiologi og hygiene

10 stp

Vår 2013

Bachelor sykepleie deltid, obligatoriske emner

HSSPD10112 · Del 2 av 2
Sykepleie - fag og funksjon

10 stp

HSSPD10312
Sykepleie- helse, sykdom og lidelse I

15 stp

HSFELSPD12
Innføring i profesjonell kommunikasjon, tverrprofesjonell samhandling og etikk

10 stp

Høst 2013

Bachelor sykepleie deltid, obligatoriske emner

HSSPD20112 · Del 1 av 2
Sykepleie- helse, sykdom og lidelse II

HSSPD40112
Sykepleie - fokus og funksjon (praksisstudier i sykehjem)

15 stp

Vår 2014

Bachelor sykepleie deltid, obligatoriske emner

HSSPD20112 · Del 2 av 2
Sykepleie- helse, sykdom og lidelse II

15 stp

Praksis, alternativ 1

HSSPD40213
Sykepleie til somatisk syke I (med. avd.)

15 stp

Praksis, alternativ 2

HSSPD40313
Sykepleie til somatisk syke II (kir. avd.)

15 stp

Høst 2014

Bachelor sykepleie deltid, obligatoriske emner

HSSPD30114 · Del 1 av 2
Sykepleie- forskning og samfunn

Praksis, alternativ 1

HSSPD40314 · Del 1 av 2
Sykepleie til somatisk syke II (kir. avd.)

Praksis, alternativ 2

HSSPD40214 · Del 1 av 2
Sykepleie til somatisk syke I (med. avd.)

Vår 2015

Bachelor sykepleie deltid, obligatoriske emner

HSSPD30114 · Del 2 av 2
Sykepleie- forskning og samfunn

15 stp

HSSPD40409
Psykisk helsearbeid

15 stp

Praksis, alternativ 1

HSSPD40314 · Del 2 av 2
Sykepleie til somatisk syke II (kir. avd.)

15 stp

Praksis, alternativ 2

HSSPD40214 · Del 2 av 2
Sykepleie til somatisk syke I (med. avd.)

15 stp

Høst 2015

Bachelor sykepleie deltid, obligatoriske emner

HSSPD40510
Sykepleie til mennesker i hjemmet

15 stp

HSSPD40613 · Del 1 av 2
Sykepleiens undervisende og ledende funksjon

Vår 2016

Bachelor sykepleie deltid, obligatoriske emner

HSSPD40613 · Del 2 av 2
Sykepleiens undervisende og ledende funksjon

15 stp

HSSPD30213
Sykepleiens fagutviklende funksjon med bacheloroppgave

15 stp

HSSPD10112 Sykepleie - fag og funksjon (Høst 2012–Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Studiested: Fredrikstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i sykepleie, deltid.

Undervisningssemester

1. og 2. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Studentene skal ved avsluttet emne kunne:

- gjøre rede for menneskets grunnleggende behov relatert til alder, kjønn og helse, og hvilke komplikasjoner som kan oppstå når disse ikke kan dekkes
- gjøre rede for aktuelle observasjoner og sykepleiehandlinger for å ivareta menneskets grunnleggende behov
- gjøre rede for sykepleieprosessen, og beskrive hva som skal dokumenteres, hvordan dokumentere og hvorfor dokumentere i pasientjournalen
beskrive sykepleiens tradisjon og historie

- beskrive kognitive prosesser

Ferdigheter

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- ivareta grunnleggende sykepleieferdigheter forsvarlig mht teknikk, sikkerhet og hygiene
- anvende kunnskap om kroppens normale funksjoner til sykepleiefaglige vurderinger og tiltak

Generell kompetanse

Studenten skal ved avsluttet emne:

- vise respekt og samarbeide med medstudenter og lærere i studiearbeidet
- kunne skrive oppgave etter prinsipper for akademisk skriving
- vise forståelse for at kunnskap i grunnleggende sykepleievitenskapelige, samfunnsvitenskapelige, medisinske og naturvitenskapelige tema har betydning for å gi god sykepleie

Innhold

(Nummereringen refererer til rammeplanens hovedområder)

1:

Sykepleiens historie, tradisjon og yrkesetikk

- Omsorg for det hjelpetrequende mennesket og utvikling av kunnskap om kropp og sykdom i historisk perspektiv

Sykepleiens vitenskapsteoretiske grunnlag, fagutvikling og forskning i sykepleie

- Sykepleie som fag og yrke
- Grunnleggende behov; ressurser, mestring, livskvalitet, helse
- Virginia Hendersons -og Joyce Travelbees sykepleietenkning
- Sykepleieprosess og dokumentasjon i sykepleie
  - datasamling, sykepleiediagnose, mål, tiltak, evaluering
  - samhandling
  - dokumentasjon av sykepleie i pasientjournalen

2: Sykepleierens funksjon og oppgaver i spesialist-og kommunehelsetjenesten

- Sykepleie for å ivareta pasientens grunnleggende behov for:

- å være ren og velstelt
  - respirasjon
  - sirkulasjon
  - væske og ernæring
  - utskillelse av avfallsstoffer
  - en jevn kroppstemperatur
  - hvile og søvn
  - seksualitet
  - sosial kontakt og det å være alene
  - å utvikle og bevare sin identitet
  - trygghet og sikkerhet
  - tro og mening
- Sykepleieferdigheter og prosedyrer
- forflytning av pasient
  - sengereing
  - stell av pasient
  - fotstell
  - gi og ta bekken
  - puls, BT og temperatur
  - munnstell
  - hjelpe pasient å spise
- Livets slutfase

4: Psykologi og pedagogikk

- Persepsjon
- Hukommelse
- Læring
- Grupper
- Pedagogisk verktøy for planlegging og gjennomføring av undervisning og veiledning - en introduksjon

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er organisert ift tema grunnleggende behov.

Aktuelle læringsformer: Bruk av ikt, formidlingsundervisning, seminar, veiledning individuelt og i gruppe, ferdighetstrening, bruk av ikt, simulering, selvstudier og arbeid med oppgaver.

Praksis

2 uker PSH: Praktiske ferdigheter for å ivareta grunnleggende behov.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Praktisk og muntlig prøve i sykepleieferdigheter. Studentene får i god tid før prøven oversikt over hvilke ferdigheter de kan prøves i og hvilke kriterier gjennomføringen vurderes etter. På prøvedagen trekker studenten blant de oppgitte ferdighetene. Tilbakemelding gis fra faglærer umiddelbart etter avlagt prøve. Gjennomføringen vurderes til godkjent/ikke godkjent. Prøven kan avlegges tre ganger.
- Fire skriftlige notat/oppgaver for innlevering.
- Deltakelse i obligatorisk undervisning, inkludert en obligatorisk studiesamtale, jf [Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie.](#)

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen i emnet / få eksamensresultatet registrert. Se [Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold av 25.1.2010](#).

Eksamen

Skriftlig eksamen (4 timer). Ingen hjelpemidler tillatt. Besvarelsen vurderes etter gradert skala, A- F.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Underveisevaluering
- Sluttevaluering

Resultatene behandles i:

- Lærergroupe
- Programråd

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 25.06.2012

1.

610.73 Gr

Dahl, K. og Skaug, E-A. (2011) Kliniske vurderingsprosesser og dokumentasjon i sykepleie. I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind 2: Kap. 9

(45 s.)

610.73 Gr

Kristoffersen, N.J. (2011) Helse og sykdom. I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind 1: Kap. 2: s. 35-60

(26s.)

610.73 Gr

Kristoffersen, N.J. (2011) Teoretiske perspektiver på sykepleie. I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind 1: Kap. 6: s. 213-227

(13 s.)

610.73 Gr

Kristoffersen, N.J. og Nortvedt, P. (2011) Relasjonen mellom sykepleier og pasient I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind 1: Kap: 3 s. 89-101

(11 s.)

610.73 Gr

Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A. (2011) Om sykepleie I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind 1: Kap. 1

(16 s.)

610.7309 Ma

Mathisen, J. (2006). Sykepleiehistorie. (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.

ISBN 82-05-34951-7.

Kap. 1 - 3: s.13-84, Kap. 4: s. 89-99, s. 118-126, s. 160-175

(96 s.)

610.73072 Å

Nortvedt, M.W., Jamtvedt, G., Graverholt, B. og L.M. Reinar (2007). Å arbeide og undervise kunnskapsbasert - en arbeidsbok for sykepleiere. Oslo: Norsk Sykepleierforbund.

Del 3: s. 39 - 65

(26 s.)

PPS. Praktiske prosedyrer i sykepleietjenesten. Oslo: Akribeforlag.

<http://www.ppsnett.no>

Sykepleierens journalføring:

Pasientjournalen (2 s.)

Pasientens rolle og rettigheter (2 s.)

Sykepleieplanen (3 s.)

Dokumentasjon i EPJ: Dokumentasjon - prosess og struktur (7 s.)

2.

610.73 Gr

Aagaard, H. (2011) Væske og ernæring. Sirkulasjon. I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind. 2. Kap. 13, s. 161 - 199

(38 s.)

Artikkel i tidsskrift

Aagaard, H. (2005). Ernæring nedprioriteres ofte. I: Sykepleien. Vol. 93, nr. 17, s. 68-69

(2 s.)

Artikkel i tidsskrift

Aagaard, H. (2010). Mat og måltider i sykehjem. I: Sykepleien Forskning. Vol. 5, nr. 1, s. 37-43

(6 s.)

URL: http://www.sykepleien.no/ikbViewer/Content/343824/artikkel_aagard_4002.pdf

(Lesedato: 06.06.2012)

610.73 Gr

Almås, H. og Berntzen, H. (2011) Sykepleie til pasienter med forstyrrelser i kroppstemperaturen. I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind. 2. Kap. 12

(23 s.)

610.73 Gr

Bastøe, L. K. H. og Frantsen, A-M. (2011) Behovet for søvn og hvile. I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind. 2. Kap. 16

(28 s.)

610.73 Gr

Bjørk, I. T. og Breievne, G. (2011) Kropp og velvære. I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind. 2. Kap. 18

(29 s.)

610.73 Gr

Gamnes, S. (2011) Nærhet og seksualitet. I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk., 21 (- seksualanatomi og fysiologi)

(26 s.)

610.73 Gr

Gjerland, A. (2011) Eliminasjon. I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind. 2. Kap. 14

(58 s.)

610.73 Gr

Johansen, E. (2011) Sirkulasjon. I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind. 2. Kap. 11

(32 s.)

610.73069 Lu

Lunde, P. (2011). Forflytningskunnskap: aktivisering, hjelp og trening ved forflytning. (5. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-41102-9

Kap. 2: s. 37-55, 3: s.55-63, 5: s. 85-125, 7: s.139-211

(138 s.)

610.73 Gr

Mathisen, J. (2011) Sykepleie ved livets avslutning. I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind 3. Kap. 26 (til når døden inntreer)

(23 s.)

Artikkel i tidsskrift

Melheim, BG. (2007). Pasientopplevelser av måltidsfellesskap i sykehjem. I: Klinisk sygepleje, Vol. 21, nr. 2, s. 26-34

(8 s.)

610.73 Gr

Skaug, E-A (2011) Respirasjon. I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind 2: Kap. 10

(36 s.)

610.73 Gr

Skaug, E-A. (2011) Personlig hygiene. I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind. 2. Kap. 17

(38 s.)

610.73 Gr

Smebye, K. L. og Helgesen, A. K. (2011) Kontakt med andre. I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind 3. Kap. 20

(28 s.)

610.73 Gr

Solvoll, B-A. (2011) Identitet og egenverd. I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind 3: Kap. 19

(23 s.)

613.2 So

Sortland, K. (2011). Ernæring: mer enn mat og drikke. (4. utg.). Bergen: Fagbokforlaget ISBN 978-82-450-1120-3.

Kap. 1-8, 12, 14, 15: s. 253-262, kap 16: 307-308

(138 s.)

610.73 Gr

Thorsen, R. (2011) Trygghet. I Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A (Red.) Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind 3. Kap. 22

(26 s.)

PPS. Praktiske prosedyrer i sykepleietjenesten

Oslo: Akribe forlag.

<http://www.ppsnett.no/>

Aktivitet

Leiring i seng - sideleie. Gjennomføring (2 s)

Leiring i seng - flatt ryngleie. Gjennomføring (2 s.)

Høyt ryngleie - Fowlers leie. Gjennomføring (2 s.)

Ernæring

Servering av mat. Gjennomføring (3 s.)

Mating av pasient. Gjennomføring (4 s.)

Eliminasjon

Bruk av bekken (2 s.)

Bruk av spissbekken (1,5 s.)

Bruk av toalettstol (1,5 s.)

Bruk av urinflaske (2 s.)

Infeksjonsforebygging

Desinfeksjon

Instrumenter og utstyr: Arbeid på desinfeksjonsrom: Gjennomføring (1 s)

Aseptikk

Ren prosedyre: Gjennomføring (1 s.)

Håndhygiene

Håndvask. Gjennomføring (1 s.)

Hånddesinfeksjon. Gjennomføring (1 s.)

Hanskebruk

Rene engangs beskyttelseshansker. Gjennomføring (1 s.)

Hud og vev: Personlig hygiene
Sengebad i flatt leie (4 s.)
Sengebad i høyt sengeleie (4 s.)
Nedentilvask av kvinne og jente (2 s.)
Nedentilvask av mann og gutt (2 s.)
Tannpuss (2 s.)
Stell av tannproteser (3 s.)
Spesielt munnstell (2 s.)
Sengereing med pasient i seng - fra side til side. Gjennomføring (2 s.)
Respirasjon/Sirkulasjon: Vitale tegn
Auskultatorisk måling av blodtrykk på overarm. Gjennomføring (2 s.)
Ordinær pulstelling. Gjennomføring (1 s.)
Rektal temperaturmåling. Gjennomføring (1 s.)
Oral temperaturmåling. Gjennomføring (1 s.)
Aksillær temperaturmåling. Gjennomføring (1 s.)
Tympansk temperaturmåling. Gjennomføring (1 s.)
Respirasjonstelling. Gjennomføring (1 s.)
Søvn
Tilrettelegging for nattesøvn i institusjon. Gjennomføring (1 s.)

4.

150 He

Helgesen, L.A. (2011). Menneskets dimensjoner. Lærebok i psykologi (2.utg). Høyskoleforlaget AS. ISBN 978-82-7634-944-3

Kap. 2, 4, 5, 11

(86 s.)

371.39 Pe

Pettersen, R. C. (2005). PBL for studenten: en introduksjon til PBL for studenter og lærere, (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget ISBN 82-15-00750-3; 978-82-15-00750-2.

Kap. 6: s. 141-146, 7: s. 148-166

(23 s.)

808.066 Pe

Pettersen, R. C. (2008). Oppgaveskrivingens ABC: veileder og førstehjelp for høyskolestudenter, Oslo: Universitetsforlaget ISBN 978-82-15-01302-2

(128 s.)

HSSPD10211 Anatomi, fysiologi, biokjemi, mikrobiologi og hygiene (Høst 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Studiested: Fredrikstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i sykepleie, deltid.

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- beskrive menneskekroppens mikro- og makroskopiske anatomi
- gjøre rede for normale fysiologiske prosesser og organsystemenes fysiologiske samspill
- beskrive cellens ulike biokjemiske prosesser og sette prosessene i sammenheng med kroppen som helhet
- beskrive førstehjelpers rolle ved akutt skade og sykdom

- beskrive ulike mikroorganismer og deres betydning for sykdom
- gjøre rede for smittkjeden og hvordan den brytes

Ferdigheter

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- anvende kunnskap om kroppens normale funksjoner til sykepleiefaglige vurderinger og tiltak
- utføre hjerte-lungeredning (HLR) på demonstrasjonsdukke

Generell kompetanse

Studenten skal ved avsluttet emne:

- vise respekt og samarbeide med medstudenter og lærere i studiearbeidet
- kunne skrive oppgave etter prinsipper for akademisk skriving
- vise forståelse for at kunnskap i naturvitenskaplige tema har betydning for å gi god sykepleie

Innhold

Anatomi, fysiologi og biokjemi (omfang tilsvarende 9 stp):

- Celler og vev: anatomi og fysiologi
- regulering av cellens indre miljø
- proteinsyntese
- arv

- Organsystemer: anatomi og fysiologi
- nervesystemet og sansene (- øyet og øret, se emne HSSPL40510)
- muskler og skjelett
- hormonsystemet
- sirkulasjonssystemet og blodet
- respirasjonssystemet
- fordøyelsessystemet
- urinveissystemet/Immunsystemet
- forplantningssystemet og seksualfysiologi

- Energiomsetning
- Temperaturregulering
- Syre-baseregulering
- Grunnkurs i førstehjelp
- å være førstehjelper
- basal hjerte-lungeredning (BHLR)

Mikrobiologi, infeksjonssykdommer og hygiene (omfang tilsvarende 1 stp):

- Bakteriers og virus' oppbygning og egenskaper
- Sopp og parasitter
- Eksponering, smitte, invasjon og celledskade
- Antibiotika og resistens
- Smittesirkelen og teoretisk grunnlag for smitteforebygging
- De vanligste bakteriene i klinisk praksis

Undervisnings- og læringsformer

Aktuelle læringsformer: Bruk av ikt, formidlingsundervisning, seminar, veiledning i gruppe, bruk av ikt, selvstudier og arbeid med oppgaver.

Praksis

Det er ingen praksis i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Prøve i BHLR ferdighet.
- Obligatorisk oppmøte, jf Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie.

Gjennomføringen vurderes til godkjent/ikke godkjent.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen i emnet / få eksamensresultatet registrert. Se Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold av 25.1.2010.

Eksamen

Skriftlig eksamen, (4 timer) i anatomi, fysiologi, biokjemi, mikrobiologi og hygiene. Ingen hjelpemidler tillatt. Besvarelsen vurderes etter gradert skala, A-F.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Underveisevaluering
- Sluttevaluering

Resultatene behandles i:

- Lærergroupe
- Programråd

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 25.06.2012

3:

570.3 Gr

Grønlien, H. K. & Tandberg, C. (2012) *Gyldendals ord og faguttrykk i biologi*. Oslo: Gyldendal undervisning. ISBN 978-82-05-41776-2

616.0252 No

Norsk førstehjelpsråd og Norsk resuscitasjonsråd (2011). *Norsk grunnkurs i førstehjelp*. Stavanger Åsmund S. Lærdal AS ISBN 978-82-8276-018-8 (35 s.)

616.9041 Mi

Steen, M. og Degre, M. (2009). *Mikrober, helse og sykdom*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag

ISBN 978-82-05-32367-4

Kap.6: s. 95-101.

(6 s.)

Artikkel i tidsskrift

Rognlien, B. (2009). Hygiene har med holdning å gjøre. *Sykepleien Forskning*. 2(3) 185. http://www.sykepleien.no/ikbViewer/page/sykepleien/vis/ytring-innspill?p_document_id=279191

(Lesedato: 01.06.2011)

(1 s.)

Artikkel i tidsskrift

Aasbrenn, M. & Lid, R. (2009). Korleis kan sjukepleiarstudentar erfare at retningslinjene for handhygiene er korrekte? *Sykepleien Forskning*. 2(3) 177-184.

http://www.sykepleien.no/ikbViewer/Content/279258/artikkel_aasbrenn_2704.pdf

(Lesedato: 01.06.2011)

(7 s.)

612 Me

Sand, O., Sjaastad, Ø. V., Haug, E., Bjålie, J. G. (2006). *Menneskekroppen - fysiologi og anatomi*. (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-34807-3
s. 30-158, 180-252, 266-519.

(460 s.)

Alternativt til Sand et al. Menneskekroppen:

612 Wy

Wyller, V. B., Brodal, P. A. og Toverud, K. C. (2009). *Det friske mennesket: cellebiologi, anatomi, fysiologi* (2. utg.). Oslo: Akribe

Bind I s. 27-126

Bind II s. 9-104

Bind III s. 9- 46, 69-110

Bind IV s. 9-99, 131-198

Bind V s. 9- 100

Bind VI s. 63-92

(600 s.)

616.07 Wy

Wyller, V. B., Brodal, P. A. og Toverud, K. C. (2009). *Det syke mennesket: mikrobiologi, patofysiologi, farmakologi, klinisk medisin*. (2. utg.). Oslo: Akribe

Bind I s. 80 - 109, 151-154, 251-259

(40 s.)

HSSPD10312 Sykepleie- helse, sykdom og lidelse I (Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Studiested: Fredrikstad

Emneansvarlig: Liv Berit Fagerli

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i sykepleie, deltid.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Godkjent arbeidskrav

- emne HSSPD10112 Sykepleie - fag og funksjon (10 studiepoeng)

- emne HSSPD10211 Anatomi, fysiologi, biokjemi, mikrobiologi og hygiene (10 studiepoeng)

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- gjøre rede for generelle og spesielle sykdomsprosesser
- beskrive aktuelle prøver og undersøkelser og behandlinger
- identifisere sykepleierens funksjon og oppgaver
- gjøre rede for sentrale psykologiske begreper
- gjøre rede for sammenhenger mellom samfunnet og helse, og de juridiske rammene for sykepleietjenesten

Ferdigheter

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- utføre medikamentregning feilfritt
- utføre sykepleieprosedyrer forsvarlig

Generell kompetanse

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- formidle sentralt fagstoff

Innhold

(Nummereringen refererer til rammeplanens hovedområder)

1:

Sykepleiens vitenskapsteoretiske grunnlag, fagutvikling og forskning i sykepleie

Dokumentasjon av sykepleie

2:

Sykepleierens funksjon og oppgaver i spesialist- og kommunehelsetjenesten

Sykepleie til mennesker med;

- hjertesykdom
- åresykdom
- hjerneslag
- diabetes mellitus
- sykdom i lunge- og luftveier
- smerter
- angst
- depresjon
- demens
- tvanslidelser
- delir

Sykepleieferdigheter og prosedyrer;

- infusjoner og transfusjoner
- nedlegging av ventrikkelsonde
- sårstell
- suging av luftveier
- innlegging av permanent kateter
- injeksjoner
- stell av SVK
- innlegging av PVK

Legemiddelhåndtering

Medikamentregning

3:

Generell patologi, sykdomslære og farmakologi

- Sykdomsprosesser, undersøkelser og behandling av sykdom
- Hjertesykdommer
- Åresykdommer
- Hjerneslag
- Diabetes mellitus
- Sykdommer i lunger og luftveier
- Kroniske hudsår
- Angst
- Depresjon
- Demens
- Tvangslidelser
- Delir
- Generell farmakologi
- Legemiddelformer og administrasjonsmåter
- Spesiell farmakologi

Mikrobiologi, infeksjonssykdommer og hygiene

- Infeksjoner i lunger og luftveier
- Infeksjonsforebygging i samfunnet
- Nosokomiale infeksjoner
- Smitteregimer

4:

Psykologi og pedagogikk

- Prinsipper for undervisning og veiledning

Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk

Velferdsstatens utvikling

Sammenhengen mellom samfunnsutvikling og individuelle helse- og sosialproblemer

Pasient- og brukerrettighetsloven:

- alminnelige bestemmelser (kap.1)
- rett til helse- og omsorgstjenester og transport (kap. 2)
- rett til medvirkning og informasjon (kap. 3)
- samtykke til helsehjelp (kap. 4)
- rett til journalinnsyn (kap. 5)

Helsepersonelloven:

- dokumentasjonsplikt (kap. 8)

Forskrift om pasientjournal

Undervisnings- og læringsformer

Aktuelle læringsformer: formidlingsundervisning, seminar, veiledning individuelt og i gruppe, bruk av ikt, ferdighetstrening, simulering, selvstudier, arbeid med oppgaver.

Praksis

2 uker PSH: Praktiske ferdigheter

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Innlevering av 2 individuelle skriftlige oppgaver.
- Innlevering av en skriftlig gruppeoppgave.
- Gjennomført prøve i medikamentregning. Individuell skoleprøve 2 timer.
- Praktisk muntlig prøve. Utførelsen vurderes til godkjent / ikke godkjent
- Obligatorisk oppmøte, jf [Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie.](#)

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen i emnet / få eksamensresultatet registrert. Se Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold av 25.1.2010.

Eksamen

Individuell skriftlig eksamen

Individuell skoleeksamen (1 time) i Fronter. Ingen hjelpemidler tillatt.

Besvarelsen vurderes etter gradert skala A - F.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Underveisevaluering
- Sluttevaluering

Resultatene behandles i:

- Lærerguppe
- Programråd

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 21. mars 2013

1.

PPS. *Praktiske prosedyrer i sykepleietjenesten*

Oslo: Akribe forlag.

www.ppsnett.no

Dokumentasjon i EPJ - Introduksjon

Dokumentasjon Prosess og struktur

(10 s.)

2.

362.2 Ps

Almvik, A. & Borge, L. (red.) (2006). *Psykisk helsearbeid i nye sko*. 261 s. Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 82-450-0392-1

Kap. 12 og 14 (24 s.)

610.73 Kl

Almås, H., Stubberud, D-G. & Grønseth, R. (red.) (2010). *Klinisk sykepleie* bind 1. (4. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN 978-82-05-39134-5

Kap.3, 4, 7, 8, 13. s. 408-429, 17. (210 s.)

Almås, H., Stubberud, D-G. & Grønseth, R. (red.) (2010). *Klinisk sykepleie* bind 2,

Kap. 27 (23 s.)

Kapittel i bok

610.73 Sy Bastøe, L.K.H. (2011). Reaksjoner og strategier i bearbeiding av sykdom og skade. I Mekki, T.E. & Pedersen, S. (red.) *Sykepleieboken 1: grunnleggende kunnskap i klinisk sykepleie*. Oslo: Akribe Forlag. ISBN 978-82-7950-148-0

Kap. 5.

616.890231 Hu

Hummelvoll, J K. et al. (2012). *Helt - ikke stykkevis og delt: psykiatrisk sykepleie og psykisk helse*. (7. utg.) Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-42031-1

Kap. 5, 6, 7 (73 s.)

Artikkel tidsskrift

Irgens, A. (2000). Eksponeringsbehandling for angstlidelser i en psykiatrisk avdeling. *Tidsskrift for den Norske lægeforening*. Vol. 120, nr. 18, s. 2118-21

http://www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visSeksjon?vp_SEKS_ID=136195 (3 s.)

618.970231 Ge

Kirkevoll, M., K. Brodtkorb & A. H. Ranhoff (2008). *Geriatrisk sykepleie : god omsorg for den gamle pasienten*. 519 s. Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN 978-82-

05-35776-1.

Kap. 28, 29, 30. (54 s.)

Artikkel i tidsskrift

Løvlien, M., B. Schei & T. Hole (2007). Prehospital delay, contributing aspects and responses to symptoms among Norwegian women and men with first time acute myocardial infarction. *European Journal of Cardiovascular Nursing*, Vol. 6, nr. 4, s. 308-313. (5 s.)

Kapittel i bok:

610.73 Sy

Rustøen, T. & T. Rustøen (2010). Smerter. I: Rustøen, T., Stubbhaug, A. & Knutstad, U. (red.) *Sykepleieboken 2 : sentrale begreper i klinisk sykepleie*. Oslo: Akribe forlag.

Kap. 7, s. 137-181 (44 s.).

615.1 Si

Simonsen, T., Lysaa, R. & Aarbakke, J. (2010). *Illustrert farmakologi bind 1* (3. utg.). Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 978-82-450-1010-7

Kap. 12 s. 117-122. (5 s.)

616.89 Sk

Skårderud, F., Haugsgjerd, S. & Stanicke, E. (2010). *Psykatrieboken*. Gyldendal Norsk Forlag

Kap 1 Hva er psykisk lidelse (8 s.)

3.

Artikkel i tidsskrift

Gustafson, Y. et al. (2002). Delirium hos gamla människor kan förebyggas och behandlas. *Tidsskrift for den Norske lægeforening*, 122 (8): 810-814

<http://tidsskriftet.no/article/513576> (5 s.)

615.1 Ol

Olsen, L. A. (2011). *Praktisk medikamentregning*. Oslo: Cappelen akademisk ISBN 978-82-02-35017-8.

Kap. 1-3 s. 16-170. (153 s.)

616.07 Ri

Ringstad, Ø. (2008). *Arbeidsbok til det syke mennesket*. Oslo: Akribe.

ISBN 978-8279501244

615.1 Si

Simonsen, T., Lysaa, R. & Aarbakke, J. (2010). *Illustrert farmakologi bind 1* (3. utg.). Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 978-82-450-1010-7

Kap. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12 s. 117-122. (80 sider)

615.1 Si

Simonsen, T., Lysaa, R. & Aarbakke, J. (2012). *Illustrert farmakologi bind 2* (3. utg.). Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 978-82-450-1305-4

(Detaljert pensum presenteres i undervisningen)

616.89 Sk

Skårderud, F., Haugsgjerd, S. & Stanicke, E. (2010): *Psykatrieboken*. Gyldendal Norsk Forlag.

Kap. 27 s. 447-471, 481-486, Kap. 18 s. 290-302, Kap. 20 s. 334-340 (29 s.)

616.9041 Mi

Steen, M. & Degrè, M. (2009). *Mikrober, helse og sykdom* (1. utg.). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

Kap. 17. (12 s)

616.07 Wy

Wyller, V. B., Brodal, P. A. & Toverud, K. C. (2009). *Det friske og det syke mennesket: cellebiologi, anatomi, fysiologi: mikrobiologi, patofysiologi, farmakologi, kliniskmedisin*. Oslo: Akribe.

Det syke mennesket

Bind I. s. 44-63, s.126-130

Bind II: s. 37-59, 61-86, 102-111, 115-178

Bind IV: Kap 12.5 s.40-55, kap. 13.2.4, 13.2.5 og 13.3

Bind V: Kap. 17.6, s. 59-65

(175 s.)

4.

610.730699 An

Andersen, K. L. (2000). *Pasientinformasjon: en sykepleieintervensjon som bidrar til å redusere opplevelsen av usikkerhet og fremme hensiktsmessig mestring*. Oslo: Universitetet i Oslo.

Kap. 3 s. 33-45. (12 s.)

610.730699 Gr

Granum, V. (2003). *Praktisk pasientundervisning*. Bergen: Fagbokforlaget ISBN 82-450-0070-1.

Kap. 2: s. 22-29, 3: s. 30-39, 6: s. 62-69, 7: s. 70-74. (27 s.)

362.1 Ha

Hallandvik, J.E. (2002). *Helsetjeneste og helsepolitikk*. (3. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 82-05-29909-9.

Kap. 1, 2, 3. (87 s.)

150 Hå

Håkonsen, K. M. (2009). *Innføring i psykologi*, 340 s. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag ISBN 978-82-05-39070-6,

Kap. 2, 4, 14, 15, 17, 23 (74 s.)

Artikkel i tidsskrift

Kirchhoff, J. (2004). *Dokumentasjon og perifere venekanyler*. Sykepleien. Vol. 92, nr. 15, s. 56-58. (2 s.)

344.04 Kj

Kjønstad, A. (2007). *Helserett: pasienters og helsearbeideres rettsstilling*. (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-38071-4.

Del III. Kap. 1 – 9. (73 s.)

610.7307 Tv

Tveiten, S. (2008). *Pedagogikk i sykepleiepraksis*, Bergen: Fagbokforlaget ISBN 978-82-450-0670-4.

Kap. 3: s. 30 -40, 6: s. 79-104,7: s. 126-135 (44 s.)

344.04 Mo

Molven, O. (2012). *Helse og jus: en innføring for helsepersonell*. (7. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk ISBN 978-82-05-42783-9

Kap. 9, 11, 12, 18 (85 s.)

344.04. No

Syse, A. (2012) *Norges lover: lovsamling for helse- og sosialsektoren* (12/13). Oslo: Gyldendal Akademisk

Lover og alternative kilder:

Pasient- og brukerrettighetsloven

Helsepersonelloven

Spesialisthelsetjenesteloven

<http://www.lovdatab.no>

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:35:52

HSFELSPD12 Innføring i profesjonell kommunikasjon, tverrprofesjonell samhandling og etikk (Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Studiested: Fredrikstad

Emneansvarlig: Eli-Anne Skaug

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- bachelorstudiet i sykepleie, heltid
- bachelorstudiet i vernepleie, heltid

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studentene skal ved avsluttet emne kunne:

- beskrive hva respekt for kollegaer er, inkludert dem fra andre profesjoner

- beskrive minst to kommunikasjonsmetoder
- beskrive hva respekt og empati er, for brukere og pasienter
- beskrive minst to utfordringer i kommunikasjon med brukere eller pasienter
- beskrive hvordan egen og andres atferd påvirker gruppeprosesser på minst to måter
- anvende kommunikasjonsteori til å begrunne valg av målrettet kommunikasjon i yrkesrelevante situasjoner
- skille mellom normative og deskriptive utsagn
- gjengi hovedpunktene i etikken til Aristoteles, Kant, Rawls, utilitarismen, eller omsorgs- og nærhetsetikken
- beskrive minst to etiske aspekter ved sosialpolitikk og helse- og sosialfaglig arbeid
- anvende minst en normativ etikkteori til å vurdere på en systematisk måte hva som er en god handlemåte i yrkesrelevante situasjoner der rett svar ikke er opplagt
- ta standpunkt til om resultatet av å anvende en normativ etikkteori i en yrkesrelevant situasjon kan godtas som eksempel på god etikk

Innhold

- Grunnleggende begreper i kommunikasjon
- Praktiske kommunikasjonsferdigheter:
  - Verbal og nonverbal kommunikasjon
  - Strukturere en samtale
  - Den vanskelige samtalen
  - Omsorg og humor i kommunikasjon
  - Kommunikasjon og fordommer
  - Interkulturell kommunikasjon
- Konflikt, konfliktmestring og konfliktbearbeiding
- Metaetikk
- Omsorgs- og nærhetsetikk
- Normativ etikk:
  - Dydsetikk
  - Pliktetikk
  - Konsekvensetikk
  - Paternalisme og autonomi
  - Rettferdighetsteori
- Arbeid med yrkesrelevante problemstillinger
- Tverrprofesjonelt samarbeid

Undervisnings- og læringsformer

Emnet inneholder flere arbeidskrav og to gruppeoppgaver. Forelesningene tar sikte på å dekke kunnskapsmålene. Deltakelse i basisgrupper, seminarer og arbeid med gruppeoppgavene tar sikte på å dekke ferdighetsmålene. Gruppene er tverrfaglige og nedsettes av høgskolen. Veiledning gis i basisgrupper og i seminarer. Det er 4 timer obligatorisk basisgruppeveiledning i emnet.

Praksis

Det er ingen praksis i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Deltakelse i arbeidet med gruppeoppgavene
- Deltakelse i seminarer og basisgruppeveiledning

Godkjent arbeidskrav er gyldig i samme periode som studieplanen.
Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Emnet har to deleksamener: To skriftlige gruppeoppgaver.

Deleksamen 1: Skriftlig gruppeoppgave med fokus på etikk.

Deleksamen 2: Skriftlig gruppeoppgave med fokus på kommunikasjon.

Besvarelsene vurderes til Bestått / Ikke bestått.

Begge besvarelsene må vurderes til bestått for å få karakter i emnet. Det gis en samlet karakter, Bestått / Ikke bestått.

Ved ikke bestått resultat ved en eller begge deleksamener kan bearbeidet(e) oppgave(r) innleveres for ny vurdering en (1) gang.

Evaluerings av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Underveisevaluering
- Sluttevaluering

Resultatene behandles i:

- Lærergroupe
- Programråd

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 14.06.2012

185 Ar

Aristoteles og A. Stigen (1999). Etikk: et hovedverk i Aristoteles' filosofi, også kalt "Den nikomakiske etikk", 115 s. (3. utg). Oslo: Gyldendal ISBN 82-05-26691-3.
s. 19-32
(13 s.)

170 Ca

Carson, S. G. og Kosberg, N. (2011). Etikk: teori og praksis. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. ISBN 978-82-02-34084-1. Alt unntatt Kapittel 5, ss. 11 - 121 og 145 - 201 (167 s.)

174.2 Ch
Christoffersen, S. Aa. (2005). Handling - person - samfunn: innføring i etikk for helse- og sosialfagene, 169 s. (2. utg.) Oslo: Universitetsforlaget ISBN 978-82-15-00744-1
Utdrag fra kap. 3 (s. 86-104)

303.482 Da
Dahl, Ø. (2001). Møter mellom mennesker: interkulturell kommunikasjon, 248 s. Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 82-00-45368-5.
Kap. 1-3 og 6, (s. 15-81 og 129-175)

610.730699 Ei
Eide, T. og H. Eide (2007). Kommunikasjon i relasjoner, 443 s. (2. utg.) Oslo: Gyldendal akademisk
ISBN 978-82-05-32689-7
Kap. 1, 6-16 (s. 12-28, 165-418)

160 Fø
Føllesdal, D. et al. (2000). Argumentasjonsteori, språk og vitenskapsfilosofi, 287 s. (7. utg.). Oslo: Universitetsforlaget, ISBN 82-00-12994-2. (20 sider)
side 242-262

174.2 He
Henriksen, J.-O. og A. J. Vetlesen (2006). Nærhet og distanse: grunnlag, verdier og etisk teori i arbeid med mennesker, 285 s. 3. utg. Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN 978-82-05-35554-5
Kap. 8 (s. 114-131)

371.4 Pe
Pettersen, R. C. og J. A. Løkke (2004). Veiledning i praksis: grunnleggende ferdigheter, 278 s. Oslo: Universitetsforlaget ISBN 82-15-00494-6.
Kap. 13, s. 214-227 (13 s.)

174.2 Ru
Ruyter, K.W. (2007). Medisinsk og helsefaglig etikk, 344 s. (2. utg.) Oslo: Gyldendal Akademisk ISBN 978-82-05-36260-4
Utdrag fra Kap. 3 (s. 123-141)

174.2 Et
Slettebø, Å. og P. Nortvedt, red. (2006). Etikk for helsefagene, 220 s. Oslo: Gyldendal Akademisk ISBN 978-82-05-34249-1
Kap. 11 (s. 193-215)

170 Me
Kapittel i bok
Wetlesen, J. (1992). Hva slags verdi er menneskeverd? I: J. Wetlesen, red. Menneskeverd : humanistiske perspektiver.
Utdrag s. 7-28 (21 sider)

HSSPD20112 Sykepleie- helse, sykdom og lidelse II (Høst 2013–Vår 2014)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Emneansvarlig: Liv Berit Fagerli

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i sykepleie, deltid (kull 2012).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått eksamen i følgende emner:

- HSSPD10112 Sykepleie - fag og funksjon (10 studiepoeng)
- HSSPD10211 Anatomi, fysiologi, biokjemi, mikrobiologi og hygiene (10 studiepoeng)
- HSFELD12 Innføring i profesjonell kommunikasjon, tverrprofesjonell samhandling og etikk (10 studiepoeng)
- HSSPD10312 Sykepleie - helse, sykdom og lidelse I (15 studiepoeng)

Bestått praksisstudier i emne:

- HSSPD40112 Sykepleie - fokus og funksjon (15 studiepoeng)

Undervisningssemester

3. og 4. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- gjøre rede for generelle og spesielle sykdomsprosesser
- beskrive aktuelle prøver og undersøkelser og behandlinger
- identifisere sykepleierens funksjon og oppgaver
- forklare sentrale psykologiske begreper
- gjengi ulike perspektiver på samfunn, helse, lover og forskrifter

Ferdigheter:

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- mestre basal hjerte og lungeredning (ved bruk av skills station)

Generell kompetanse:

Studenten skal ved avsluttet emne:

- ha utviklet kultursensitivitet i møte med andre

Innhold

(Nummereringen refererer til rammeplanens hovedområder)

1:

Sykepleiens vitenskapsteoretiske grunnlag, fagutvikling og forskning i sykepleie

- Fenomenet
- lidelse
- håp

2:

Sykepleierens funksjon og oppgaver i spesialist- og kommunehelsetjenesten

- Svangerskaps- og barselomsorg
- Sykepleie til barn
- Sykepleie til mennesker med:
  - varig endret livssituasjon
  - mennesker med kronisk sykdom
  - kreft, inkludert sviktende infeksjonsforsvar
  - sykdommer i fordøyelsessystemet
  - sykdommer i det endokrine system (andre enn diabetes mellitus)
  - revmatiske sykdommer
  - hudsykdommer
  - nyresykdommer

3:

Generell patologi, sykdomslære og farmakologi

- Epidemiologi
- Kreft
- Sykdommer i fordøyelsessystemet
- Endokrine sykdommer (andre enn diabetes mellitus)
- Revmatiske sykdommer
- Hudsykdommer
- Nyresykdommer
- Pediatri
- Psykiske lidelser hos barn (Asperger syndrom, ADHD og autisme)
- Resertifisering av basal hjerte og lungeredning (ved bruk av skills station)

Mikrobiologi, infeksjonssykdommer og hygiene

- Pasienter med sviktende infeksjonsforsvar

4:

Psykologi og pedagogikk

- Avhengighet
- Atferdsendring
- Motivasjon
- Empowerment
- Utviklingspsykologi
- Å møte det syke barnet

Sosiologi og sosialantropologi

- Helse, sykdom og sykepleie i et kulturelt perspektiv
- Totale institusjoner
- Hospitalisering - depersonalisering og institusjonsalisering
- Rolleteoriens nøkkelbegreper
  - pasientrollen

Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk

- Pasient- og brukerrettighetsloven
  - Barns særlige rettigheter (kap. 6)
- Forskrift om barns opphold i helseinstitusjon

Undervisnings- og læringsformer

Aktuelle læringsformer: Bruk av ikt, formidlingsundervisning, seminar, veiledning individuelt og i gruppe, ferdighetstrening, bruk av ikt, simulering, selvstudier og arbeid med oppgaver..

Praksis

Erfaring fra forebyggende helsearbeid, svangerskaps- og barselomsorg og pediatrik sykepleie.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Obligatorisk oppmøte, inkludert en obligatorisk studiesamtale, jf [Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie.](#)

- Prøve i BHLR-ferdighet

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen i emnet.

Eksamen

Individuell skriftlig eksamen (4 timer).

Ingen hjelpemidler tillatt.

Besvarelsen vurderes etter gradert skala A - F.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Underveisevaluering
- Sluttevaluering

Resultatene behandles i:

- Lærerguppe
- Programråd

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 16.12.2013

1.

610.73 Gr

Kristoffersen, N.J., Breivne, G, og Nortvedt, F. (2011) Lidelse, mening og håp. I N.J. Kristoffersen, F. Nortvedt og E.A. Skaug (Red.) *Grunnleggende sykepleie*.

Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind 3 Kap. 25, s. 245-293

(45 s.)

2.

610.73 Kl

Almås, H. (red.) (2010). *Klinisk sykepleie, bind 1, bind 2* (4. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk

ISBN 978-82-05-39136-9, 978-82-05-39135-5

Kap. 3: s.85-104, kap. 14: s.431-450, kap. 15 s. 454-475, kap. 20, kap. 21, kap. 22: s.103-132, kap. 24: s.169-190. kap. 30 s. 348-360 (12 s.), kap. 32: s.401-437

(207 s.)

Artikkel i tidsskrift

Campinha-Bacote, J. (2002). The Process of Cultural Competence in the Delivery of Healthcare Services: a model of care. I: *Journal of Transcultural Nursing*, vol. 13, nr. 3, s. 181-184

(3 s.)

616.044 Le

Gjengedal, E. og Hanestad, B.R. (2001). Om kronisk sykdom. Gjengedal, E. og Hanestad, B.R. (red.) *Å leve med kronisk sykdom: en varig kursendring*. 2. utg. Oslo. Cappelen Akademisk Forlag.

(17 s.)

618.9200231 Gr

Grønseth, R., T. Markestad & A. M. Markestad (2011). *Pediatri og pediatrik sykepleie*, 343 s. (3. utg.). Bergen: Fagbokforlaget ISBN 978-82-450-1104-3. Kap 2 s. 13-23, kap 3 s. 25-32, kap 4 s. 33-40, kap 6 s. 51-76, kap 9 s.97- 107, kap 12 s.181-192

(70 s.)

616.044 Le

Hansen, T. og Natvig, G. K. (2007). Stress og mestring ved kronisk sykdom-utfordringer for sykepleien. Gjengedal, E. og Hanestad, B.R. (red.) *Å leve med kronisk sykdom: en varig kursendring*. 2. utg. Oslo. Cappelen Akademisk Forlag. s. 55-59.

(4 s.)

618.2 Ny

Holan, S. & M. Hagtvedt (red.) (2010). *Det nye livet: svangerskap, fødsel og barseltid*. (2. utg.). Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 978-82-450-0671-1

Kap.7: s. 83-92, 8: s. 98-104, 18: s. 189-198, 20: s. 208-214, 21: s. 223-228

(40 s.)

610.73 Gr

Kristoffersen, N.J. (2011) *Helse og sykdom*. I N.J. Kristoffersen, F. Nortvedt og E.A. Skaug (Red.) *Grunnleggende sykepleie*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind 1: Kap. 2: s. 70-77

(8 s.)

610.73 Gr

Kristoffersen, N.J. (2011) *Sykepleier i organisasjon og samfunn*. I N.J. Kristoffersen, F. Nortvedt og E.A. Skaug (Red.) *Grunnleggende sykepleie*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind 1: Kap. 7: s. 284-285

(2 s.)

610.73 Gr

Kristoffersen, N.J. (2011) *Livsstil og endring av livsstil*. I N.J. Kristoffersen, F. Nortvedt og E.A. Skaug (Red.) *Grunnleggende sykepleie*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind 3, 24:s. 236-240

(6 s.)

610.73068 Or

Orvik, A. (2004). *Organisatorisk kompetanse - i sykepleie og helsefaglig samarbeid*. Oslo: Cappelen Akademisk forlag. 978-82-02-22650-3

Del I, Kap. 3: s. 70-92

(23 s.)

616.9940231 Kr

Reitan, A. M. & T. K. Schjølberg (red.) (2010). *Kreftsykepleie: pasient - utfordring - handling*. (2. utg.). Oslo: Akribe ISBN 82-7950-083-9. Kap 18: s.269-280, Kap 28: s.440-447, Kap 43: s.592-599

(28 s.)

Rustøen Tone (2007). *Håp hos kronisk syke*, s. 93-102. Gjengedal, E. og Hanestad, B.R. (red.) *Å leve med kronisk sykdom: en varig kursendring*. 2. utg. Oslo.

Cappelen Akademisk Forlag. s. 93-102

(10 s.)

612 Wy

Wyller, V. B., Brodal, P. A. og Toverud, K. C. (2009). Det friske mennesket: cellebiologi, anatomi, fysiologi (2. utg.). Oslo: Akribe
Bind V Kap. 21: s.102-133
(32 s.)

3.

618.9200231 Gr

Grønseth, R., T. Markestad & A. M. Markestad (2011). *Pediatri og pediatrisk sykepleie*, 343 s. (3. utg.). Bergen: Fagbokforlaget ISBN 978-82-450-1104-3.
Kap 16: s. 237-242, kap 17: s. 252-256, kap 19: s. 275-280, s.283-285, kap 20: s. 294-297, kap 22: s. 315- 318, kap 26: s. 345-349
(26 s.)

Artikkel i tidsskrift

Høvik, M. F. og Plessen, K. J. (2010) Emosjonsregulering og motivasjon hos barn med AD/HD. *Tidsskrift for den Norske lægeforening*. Nr. 23.

<http://tidsskriftet.no/article/2046912>

(3 s.)

613.04 Mæ

Mæland, J. G. (2010). Forebyggende helsearbeid. Oslo: Tano Aschehoug. ISBN 978-82-15-01608-5, h.
Kap. 2: s. 26-27, Kap. 3. 34-43, Kap. 4: s.45-57, Kap 13: s.149-162
(39 s.)

616.0252 No

Norsk førstehjelpsråd og Norsk resuscitasjonsråd (siste utg.). *Norsk grunnkurs i førstehjelp*. Stavanger Åsmund S. Lærdal AS ISBN 978-82-8276-018-8
(35 s.)

616.07 Ri

Ringstad, Ø. (2008). Arbeidsbok til det syke mennesket. Oslo: Akribe.
ISBN 978-82-79-50124-4

615.1 Si

Simonsen, T., Lysaa, R. og Aarbakke, J. (2010). *Illustrert farmakologi*. Bind 1 (3. utg.). Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 978-82-450-1010-7
Kap. 14
(15 s.)

615.1 Si

Simonsen, T., R. L. & J. Aarbakke 2012. *Illustrert farmakologi*. Bind 2 (3. utg.). Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 82-7674-949-6
Kap 6, 7, 10, 12:s. 285-301 s. 307-315, 13, 14
(92 s.)

616.07 Wy

Wyller, V. B., Brodal, P. A. og Toverud, K. C. (2009). Det syke mennesket: mikrobiologi, patofysiologi, farmakologi, klinisk medisin. (2. utg.). Oslo: Akribe
Bind I Kap. 2: s. 116-120
Bind III Kap. 9: s.13-98, kap. 10: s.101-137, kap.11 s.141-207
Bind IV Kap.12: s.15-40, 13.5:122-125, Kap.16: s. 244-253 (16.2.5-16.2.10)
Bind V Kap.17: s.13-58, 65-70 (17.7), Kap. 18: s. 73-96 (18.1), s.108-121 (18.3), Kap. 21: s.221-223, 231-235 (21.2.8, 21.2.9)
(320 s.)

4.

Almvik, A. & L. Borge (red.) (2006). Psykisk helsearbeid i nye sko, 261 s. Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 82-450-0392-1, Kap. 12 og 14.

302.5 Fy

Fyrand, L. (2005). Sosialt nettverk: teori og praksis. Oslo: Tano ISBN 978-82-15-00747-2

Kap.1: s. 40-45

(5 s.)

610.73089 He

Helgesen, A. K. (2005). "Det gjelder å finne et felles ståsted": norske sykepleieres erfaringer fra samhandling med eldre fremmedkulturelle pasienter på sykehjem.

Oslo: Ann Karin Helgesen.

s. 19-30, s. 67-86

(32 s.)

150 He

Helgesen, L.A. (2011). *Menneskets dimensjoner: Lærebok i psykologi*. (2. utg). Oslo: Høyskoleforlaget AS. ISBN 978-82-7634-944-3

Kap. 3 og 6

(52 s.)

303.482 Ma

Magelssen, R. (2008). *Kultursensitivitet: om å finne likhetene i forskjellene*. Oslo: Akribe

ISBN 978-82-7950-109-1

Kap. 1: s.17-25, Kap. 3: s.40-56, Kap. 4: s.57-67

(37 s.)

302.35 Re

Repstad, P. (2004). Sosiologiske perspektiver for helse- og sosialarbeidere. Oslo: Tano Aschehoug ISBN 978-82-15-00382-5

Kap. 4: s.47-81, Kap. 7: s.139-142, Kap 9: s.163-186

(63 s.)

Artikkel i tidsskrift

Sørensen, M., Graff-Iversen, F. (2001) Hvordan stimulere til helsefremmende atferd? *Tidsskrift for norsk legeförening* 121:720-4

<http://tidsskriftet.no/article/279435>

(4 s.)

HSSPD40112 Sykepleie - fokus og funksjon (praksisstudier i sykehjem) (Høst 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Emneansvarlig: Liv Berit Fagerli

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i sykepleie, deltid.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått emne

- HSSPD10112 Sykepleie - fag og funksjon (10 studiepoeng)

- HSSPD10211 Anatomi, fysiologi, biokjemi, mikrobiologi og hygiene (10 studiepoeng)

Undervisningssemester

3. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Studenten skal ved avsluttet emne:

- kjenne til sykepleierens ansvars- og funksjonsområde i sykehjem
- kunne gjøre rede for anatomiske og fysiologiske konsekvenser av fysisk inaktivitet
- kunne gjøre rede for konsekvenser av inaktivitet og hvordan komplikasjoner knyttet til inaktivitet kan forebygges
- kunne beskrive mikrobiologiske utfordringer i praksis
- kjenne til aktuelle lover og forskrifter i pleie- og omsorgstjenesten

Ferdigheter

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- ivareta menneskets grunnleggende behov relatert til alder, kjønn og helse
- kommunisere målrettet
- vise evne til å etablere, vedlikeholde og avslutte relasjon til pasient
- ivareta sykepleierens forebyggende og behandlende funksjon knyttet til inaktivitet
- anvende kunnskap om hygieniske prinsipper
- dokumentere data, behov for sykepleie, mål, tiltak og evaluering forsvarlig
- handle i tråd med gjeldende lover

Generell kompetanse

Studenten skal ved avsluttet emne:

- møte den enkelte pasient og pårørende med respekt
- identifisere etiske problemstillinger og reflektere over disse
- erkjenne betydningen av veiledning og refleksjon for å fremme yrkesfaglig bevissthet
- erkjenne betydningen av samarbeid i helsetjenesten
- vurdere og anvende relevant teori og forskningsresultater og integrere kunnskap fra naturvitenskapelige og samfunnsvitenskapelige tema

Innhold

(Nummereringen refererer til rammeplanens hovedområder)

1:

Sykepleiens historie, tradisjon og yrkesetikk

- Yrkesetiske retningslinjer
- Etiske utfordringer i praksis

Sykepleiens vitenskapsteoretiske grunnlag, fagutvikling og forskning i sykepleie

- Pasientjournal i sykehjem

Vitenskapsteori og forskningsmetode

- Innføring i forskningsprosessen
- Innhenting, vurdering og anvendelse av forskningsresultater

Etikk

- Forskningsetikk

2:

Sykepleierens funksjon og oppgaver i spesialist- og kommunehelsetjenesten

- Ivaretagelse av pasientens grunnleggende behov
- Aktivitet - konsekvenser av inaktivitet og forebygging av komplikasjoner som følge av inaktivitet
- Stell av døde

3:

Anatomi, fysiologi og biokjemi

- Bevegelsesapparatet
- Virkning av fysisk aktivitet og trening, inaktivitet og immobilisering på kroppens organsystemer

Mikrobiologi, infeksjonssykdommer og hygiene

- Smitteforebyggende rutiner i praksis
- Luftveisinfeksjoner, urinveisinfeksjon, sårinfeksjoner
- Mikrobiologisk prøvetaking

4:

Psykologi og pedagogikk

- Holdninger

Kommunikasjon, samhandling og konfliktløsning

- Å møte "den andre"

Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk

- Grunnprinsipper i helserett
- Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenesten
- Helsepersonelloven:
  - Lovens formål, virkeområde og definisjoner (kap. 1)
  - Taushetsplikt og opplysningsrett (kap. 5)

Undervisnings- og læringsformer

Aktuelle læringsformer: formidlingsundervisning, seminar, veiledning individuelt og i gruppe, bruk av ikt, selvstudier, arbeid med oppgaver, prosjektarbeid, klinisk veiledning med praksisveileder. Praksisstudiene organiseres i samsvar med læringsutbyttebeskrivelser for praksisstudier og studenten presenterer plan for egen læring i arbeidsplan og ukeplaner. I tillegg utarbeider studenten minimum fire refleksjonsnotat som grunnlag for veiledning med praksisveileder og minimum ett som presenteres i refleksjonsgruppe.

Praksis

9 uker: Én uke PSH samt 8 uker veiledet praksis i sykehjem/omsorgsbolig.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Obligatorisk studiedeltakelse, jf Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorutdanningen i sykepleie.
- Individuell skriftlig hjemmeoppgave. Veiledning på oppgaven gis av praksislærer. Oppgaven vurderes til godkjent/ikke godkjent.

Arbeidskrav må være godkjent for å få eksamensresultat registrert.

Godkjent arbeidskrav er gyldig i samme periode som studieplanen.

Eksamen

Veiledet praksis

Veiledet praksis vurderes til Bestått/Ikke bestått. Se [Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorutdanningen i sykepleie](#).

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Undervisvurdering
- Sluttevaluering

Resultatene behandles i:

- Lærerguppe
- Programråd

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 03.7.2013

Selvalgt pensum, relatert til pasientgruppe ved praksissted og relevant for sykepleie, ca 20 sider.

1:

174.2 Yr

Norsk sykepleierforbund (2011). *Yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere: ICNs etiske regler*, (rev. utg.) Oslo: Norsk Sykepleierforbund.
https://www.sykepleierforbundet.no/ikbViewer/Content/785285/NSF-263428-v1-YER-hefte_pdf.pdf (Lesedato: 03.06.2013) (44 s.)

610.73072 Jo

Nortvedt, M.W. (et al.) (2012). *Jobb kunnskapsbasert!: en arbeidsbok*. Oslo: Akribe. Del 1. Hva er kunnskapsbasert sykepleie? (215 s.)

PPS. *Praktiske prosedyrer i sykepleietjenesten*. Oslo: Akribe forlag. www.ppsnett.no

Sykepleierens plikt til å føre pasientjournal (2 s.)

Sykepleierens journalføring. Situasjonen avgjør dokumentasjonen (4 s.)

Faglige krav til innholdet i pasientjournalen (3 s.)

Sykepleierens journalføring. Hvordan ser dokumentasjonen ut? (2 s.)

Prosess og struktur. Innkomstnotat, plan intervensjoner og tiltak (4 s.)

Stell av døde

Stell av døde i institusjon. Gjennomføring (4,5 s.)

2:

618.970231 Ge

Kirkevold, M., Brodtkorb, K. & Ranhoff, A. H. (2008). *Geriatrisk sykepleie: god omsorg for den gamle pasienten*. Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN 978-82-05-35776-1 Kap. 13, 18, 20, 21, 22, 23, 25. (93 s.)

610.73 Gr

Kristoffersen, N. J., F. Nortvedt & E. A. Skaug, red. (2011). *Grunnleggende sykepleie*. Oslo: Gyldendal akademisk. Bind 1, Kap. 3: s. 83-87, s. 101-133 Bind 2, Kap. 15 Bind 3, Kap. 26: s. 318-335 (83 s.)

3:

613.7 Ak

Bahr, R., red. (2009). *Aktivitetshåndboken: fysisk aktivitet i forebygging og behandling*. [Oslo]: Helsedirektoratet

<http://www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/aktivitetshandboken-fysisk-aktivitet-i-forebygging-og-behandling/Publikasjoner/aktivitetshaandboka.pdf>

(Lesedato: 03.06.2012)

Del 1. Kap. 1

(29 s.)

612 Wy

Wyller, V. B., Brodal, P. A. og Toverud, K. C. (2009). *Det friske mennesket: cellebiologi, anatomi, fysiologi* (2. utg.). Oslo: Akribe Bind IV s. 134-198. (64 s.)

616.9041 De

Steen, M. & Degre, M. (2009). *Mikrober, helse og sykdom*. Oslo: Gyldendal ISBN 978-82-05-32367-4 Kap. 18 s.287-298. (11 s.)

Artikkel i tidsskrift Andersen, B.M. (2009). *Ny veileder øker smittefaren: om smittevern*. Sykepleien, Vol. 96, nr. 15, s. 76-78. (2 s.)

4:

Artikkel i tidsskrift Album, D, Westin, S (2008). Do diseases have a prestige hierarchy? A survey among physicians and medical students. *Sosial Science and Medicine* 66, 182-188. DOI: 10.1016/j.socscimed.2007.07.003.

610.7307 Bi

Bie, K. (2010). *Refleksjonshåndboken: for bedre læring*. (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget ISBN 978-82-15-01728-0. S. 30 - 40. (10 s.)

Artikkel i tidsskrift Christiansen, B, Borge, L, Fagermoen, M. S. (2012). Understanding everyday life of morbidly obese adults-habits and body image. *Int. H Qualitative Stud Health Well-Being*, 7 <http://www.ijqhw.net/index.php/qhw/article/view/17255>

150 He

Helgesen, L. A. (2011). *Menneskets dimensjoner: Lærebok i psykologi*. (2. utg.). Oslo: Høyskoleforlaget AS. ISBN 978-82-7634-944-3

344.04 Kj

Kjønstad, A. (2007). *Helserett: pasienters og helsearbeideres rettsstilling*. (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-38071-4. Del V. Kap. 1-7 (37 s.)

344.04 Mo

Molven, O. (2012). *Helse og jus: en innføring for helsepersonell*. (7. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk ISBN 978-82-05-42783-9. Kap. 1-3 (31 s.)

610.7307 Tv

Tveiten, S. (2008). *Pedagogikk i sykepleiepraksis*. Bergen: Fagbokforlaget ISBN 978-82-450-0670-4. Kap. 4. s. 50-56, Kap. 5: s. 57-78 (27 s)

Lover og alternative kilder:

Helsepersonelloven

Pasient- og brukerrettighetsloven

<http://www.lovdatab.no>

HSSPD40213 Sykepleie til somatisk syke I (med. avd.) (Vår 2014)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Emneansvarlig: Tove Lisbeth Holmsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i sykepleie, deltid.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått emner avsluttet i 1. studieår, samt emne HSSPD40112 Sykepleie - fokus og funksjon, og arbeidskrav i emne HSSPD20112 Sykepleie - helse, sykdom og lidelse II.

Undervisningssemester

- 4. semester eller 6. semester.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap:

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- gjøre rede for patologiske tilstander og sykepleie til pasienter i medisinsk avdeling
- utføre individuell og kunnskapsbasert sykepleie
- gjøre rede for retningslinjer for legemiddelhåndtering
- gjøre rede for medikamentell behandling
- gjøre rede for hygienens betydning for å hindre smitteoverføring
- beskrive innholdet i aktuelt lowerk og benytte dette i praksissituasjoner

Ferdigheter:

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- administrere medikamenter forsvarlig, samt observere virkninger og bivirkninger
- beherske grunnleggende og relevante sykepleieferdigheter / prosedyrer knyttet til pasienter i medisinsk avdeling
- anvende kunnskap om hygieniske prinsipper
- kommunisere målrettet
- beherske ulike kommunikasjonsferdigheter og kunne tilpasse disse til den enkelte pasient og medarbeider
- identifisere behov for og utføre sykepleie til pasienter i medisinsk avdeling basert på kliniske observasjoner
- dokumentere data, behov for sykepleie, mål, tiltak og evaluering forsvarlig
- utføre sykepleie i tråd med etiske og juridiske rammer

Generell kompetanse:

Studenten skal ved avsluttet emne:

- vise respekt i ord og handling overfor pasient og pårørende
- reflektere over og vurdere relevante etiske og juridiske problemstillinger
- kunne planlegge og organisere eget arbeid
- se betydningen av fagutvikling og klinisk forskning for utvikling av god praksis
- se betydningen av refleksjon og veiledning for utvikling av fag og yrkesutøvelse
- erkjenne og forstå betydning av samarbeid i helsetjenesten

Innhold

1. Sykepleiens historie, tradisjon og yrkesetikk

- Verdier, normer og holdninger i yrkespraksis med vekt på respekt, empati, medbestemmelse og taushetsplikt

Sykepleiens vitenskapsteoretiske grunnlag, fagutvikling og forskning i sykepleie

- Bruk av forskning for å begrunne og diskutere faglige problemstillinger

Etikk

- Den etiske refleksjonsprosess knyttet til praksiserfaringer

- Etiske problemstillinger knyttet til praksiserfaringer

2. Sykepleiens funksjon og oppgaver i spesialist- og kommunehelsetjenesten

- Å være pasient i medisinsk avdeling
- Kliniske observasjoner
- Dokumentasjon av sykepleie i aktuelt dokumentasjonssystem

Menneskets behov for tilfredsstillende sirkulasjon

- Ulike sjokktilstander
- Endringer i blodstatus

Menneskets behov for tilfredsstillende respirasjon

- Patofysiologiske endringer i respirasjonsmønster

Menneskets behov for tilfredsstillende inntak av væske og ernæring

- Kartlegging, vurdering og veiledning ved ernæringsproblemer

Menneskets behov for utskillelse av kroppens avfallsstoffer

- Kartlegging, observasjon og registrering av inntak og utskillelse av avfallsstoffer

Menneskets behov for balanse mellom aktivitet, hvile og søvn

- Aktivitetens og søvnens betydning ved innleggelse på medisinsk avdeling

Menneskets behov for å utvikle og bevare sin identitet

- Fare for tap av kontroll
- Fare for endring av selvbilde

Menneskets behov for trygghet og sikkerhet

- Hygienens betydning i forhold til forebygging av infeksjoner, trygghet og opplevelsen av velvære
- Kommunikasjon, informasjon og veiledningens betydning i forhold til samhandling og pasientens opplevelse av mestring
- Rutiner ved akutte situasjoner

Menneskets behov for sosial kontakt og det å være alene

- Skjerming versus sosial kontakt

3. Sykepleiens medisinske og naturvitenskapelige grunnlag

Anatomi, fysiologi og biokjemi

- Fysiologiens betydning for å forstå sykdomsprosesser

Generell patologi/sykdomslære/patologi

- Sykdom og behandling i medisinsk avdeling
- Medikamentkunnskap og håndtering relatert til praksis

Mikrobiologi, infeksjonssykdommer og hygiene

- Bakterienes betydning i sykdomsprosesser
- Akutte og kroniske infeksjoner og sykdomstilstander
- Smitteregimer

4. Sykepleiens samfunnsvitenskapelige grunnlag

Psykologi og pedagogikk

- Kriser og krisehåndtering
- Undervisning og veiledning

Kommunikasjon, samhandling og konfliktløsning

- Samhandling med pasient og pårørende
- Samhandling med medstudenter og personale

Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk

- Spesialisthelsetjenesteloven:
  - Formål og virkeområde (kap. 1)
  - Ansvarsfordeling og generelle oppgaver (kap. 2)
  - Særlige plikter og oppgaver (kap. 3)
- Gjeldende juridiske regler på praksisstedet

Undervisnings- og læringsformer

Aktuelle læringsformer: formidlingsundervisning, seminar, veiledning individuelt og i gruppe, bruk av ikt, selvstudier, arbeid med oppgaver, klinisk veiledning med praksisveileder. Praksisstudiene organiseres i samsvar med læringsutbyttebeskrivelser for praksisstudier og denne presenteres av studenten i arbeidsplan og ukeplaner.

I tillegg utarbeider studenten refleksjonsnotat som grunnlag for veiledning i refleksjonsgruppe, min. ett (1) for hver gruppesamling, og som grunnlag for veiledning med praksisveileder.

Praksis

9 uker: Én uke PSH. (8 uker praksisstudier i spesialisthelsetjenesten (medisinsk avdeling).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Gjennomført e-læringsprogram for dokumentasjon i sykepleie må være dokumentert før oppstart i praksisstudier (klasse A og C).
- Obligatorisk studiedeltakelse, jf Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie.
- *Individuell skriftlig hjemmeoppgave.* Maks 2500 ord. Besvarelsen vurderes til godkjent/ikke godkjent. Oppgaven kan bearbeides en (1) gang.

Arbeidskravene må være godkjent for å få eksamensresultatet registrert. Se gjeldende [Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold](#).

Godkjent arbeidskraver gyldig i samme periode som studieplanen.

Eksamen

Vurdert praksis

Praksisperioden vurderes til Bestått / Ikke bestått. Se Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Underveisevaluering v/referansegruppe
- Sluttevaluering v/elektronisk spørreskjema i Fronter

Resultatene behandles i:

- Lærerguppe
- Program møte

Litteratur

Selvalgt pensum, relatert til pasientgruppe ved praksissted og relevant for sykepleie, ca 20 sider

1.

174.2 Et

Brincmann B.S. (Red.). (2005). *Etikk i sykepleien*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Kap.2: Etisk dilemma s. 40 - 50 (11 s)

Kap.5: De fire prinsippers etikk, velgjørenhet, ikke skade, autonomi, rettferdighet s. 73 - 87 (15 s)

Kap.6: Yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere s. 88 - 100 (13 s)

Kap.9: Hva innebærer det å være profesjonell sykepleier s. 135 - 148 (14 s)

Kap.10: Jus og etikk i sykepleien s. 149 - 170 (22 s)

610.7302 Mo

Moen, A., Hellesø, R. og Berge, A. (2008). *Sykepleieres journalføring: dokumentasjon og informasjonshåndtering*. Oslo: Akribe. ISBN 978-82-7950-118-3.

Kap. 4: Hjelpemidler i journalføringsarbeidet s 77-95. (18 s)

Norsk sykepleierforbund (2011) Yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere: ICNs etisk regler 33 s. Oslo: Norsk sykepleierforbund. (33 sider)

http://www.sykepleierforbundet.no/ikbViewer/Content/785285/NSF-263428-v1-YER-hefte_pdf.pdf (lesedato 27.1.2012)

PPS. Praktiske prosedyrer i sykepleietjenesten

Oslo: Akribe Forlag

www.ppsnett.no

2.

610.73 KL

Almås, H., Stubberud, D-G., Grønseth, R. (Red.). (2010): *Klinisk sykepleie 1* (4. utg.) Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.

Kap.16: Ernæring ved sykdom s.477-505 (29 s)

610.73 Kl

Almås, H., Stubberud, D-G., Grønseth, R. (Red.). (2010). *Klinisk sykepleie 2* (4. utg.) Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.

Kap.34: Sykepleie ved blodsykdommer s.455- 474 (19 sider)

155.93 Fa

Falk, B., Smith, A-M. (1999). *Å være der du er: samtaler med kriserammede*. Bergen: Fagbokforlaget.

Kap.2: Praktiske retningslinjer s. 17-57 (41 s)

613.2 Na

Guttormsen, A. B. (2009). *Nasjonale faglige retningslinjer for forebygging og behandling av underernæring*. Oslo: Helsedirektoratet.

http://www.helsedirektoratet.no/vp/multimedia/archive/00277/Nasjonale_faglige_r_277739a.PDF

(Lesedato: 10.06.2011)

s.7-31 og s.40-43 (28 s)

610.73 Gr

Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. og Skaug, E-A. (Red.). (2011) *Grunnleggende sykepleie 3*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Kap. 23: Stress og mestring s. 133 - 143.(11 s)

613.2 So

Sortland, K. (2011). *Ernæring mer enn mat og drikke*. (3. utg.). Bergen:

Fagbokforlaget ISBN 978-82-450-1120-3. Tilsvarende følgende innhold fra 2007 - utgaven:

Kap. 13: Ernæring, kultur og religion, s199 - 211 (13 s)

Kap. 15: Kosthold ved livsstilssykdommer s. 253 - 306 (54 s)

Kap. 16: Kosthold ved ulike sykdommer og sykdomstilstander s. 307 - 341 (35 s)

Kap. 18: Interaksjon mellom medikamenter og næringsstoffer s. 357 - 363 (7 s)

Artikkel i tidsskrift

Aagaard, H. (1998). Ernæring og sykepleiekunnskap. I: *Vård i Norden*. Vol. 18, nr. 4, s. 22-26 (4 s)

3.

616.07 Ri

Ringstad, Ø. 2008. *Arbeidsbok til det syke mennesket*. Oslo: Akribe. ISBN 978-82-79-50124-4

615.1 Si

Simonsen,T.R.L., Aarbakke, J.(2004): *Illustrert farmakologi 2*. (2.utg.) Bergen: Fagbokforlaget

ISBN 82-7674-9949-6

Kap. 9: Legemidler ved sykdommer i fordøyelsesorganene s.184-200 (16 s)

Kap.10: Legemidler ved sykdommer i blodet s. 201-214 (13 s).

616.07 Wy

Wyller, V. B. (2009). *Det syke menneske II*. Oslo: Akribe.

Kap. 5: Blodsykdommer s. 37 - 58 (22 s)

kap. 7: Hjertesykdommer s. 86-102 (17 s)

4.

Eide, H. og Eide, T. (2007). *Kommunikasjon i relasjoner: samhandling, konfliktløsning, etikk*. (2.utg).

Kap. 4: Etikk og kommunikasjon s. 99 - 126 (28 s)

150 He

Helgesen. L.A. (2011). *Menneskets dimensjoner*. Lærebok i psykologi (2.utg). Høyskoleforlaget AS. ISBN 978-82-7634-944-3

Kap. 8 (21 s.)

HSSPD40313 Sykepleie til somatisk syke II (kir. avd.) (Vår 2014)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Emneansvarlig: Tove Lisbeth Holmsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i sykepleie, deltid.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått

- emner avsluttet i 1. studieår

- emne HSSPD10311 Sykepleie - helse, sykdom og lidelse I

- emne HSSPD40209 Sykepleie til somatisk syke I (med. avd.)

Godkjent arbeidskrav i emne HSSPD20110 Sykepleie - helse, sykdom og lidelse II

Undervisningssemester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap:

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- gjøre rede for patologiske tilstander og sykepleie til pasienter i kirurgisk avdeling
- utføre individuell og kunnskapsbasert sykepleie til aktuelle pasienter i kirurgisk avdeling
- gjøre rede for retningslinjer for legemiddelhåndtering
- gjøre rede for medikamentell behandling
- gjøre rede for hygienens betydning for å hindre smitteoverføring
- beskrive innholdet i aktuelt lowerk og benytte dette i praksissituasjoner

Ferdigheter:

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- administrere medikamenter forsvarlig, samt observere virkninger og bivirkninger
- beherske grunnleggende og relevante sykepleieferdigheter / prosedyrer knyttet til pasienter i kirurgisk avdeling
  - preoperativ forberedelse av pasient
  - kliniske observasjoner i den postoperative fasen
- anvende kunnskap om hygieniske prinsipper
- kommunisere målrettet
- beherske ulike kommunikasjonsferdigheter og kunne tilpasse disse til den enkelte pasient og medarbeider
- identifisere behov for og utføre sykepleie til pasienter i kirurgisk avdeling basert på kliniske observasjoner
- dokumentere data, behov for sykepleie, mål, tiltak og evaluering forsvarlig
- utføre sykepleie i tråd med etiske og juridiske rammer

Generell kompetanse:

Studenten skal ved avsluttet emne:

- vise respekt i ord og handling overfor pasient og pårørende
- kunne reflektere over og vurdere relevante etiske og juridiske problemstillinger
- kunne planlegge og organisere eget arbeid
- se betydningen av fagutvikling og klinisk forskning for utvikling av god praksis
- se betydningen av refleksjon og veiledning for utvikling av fag og yrkesutøvelse
- erkjenne og forstå betydning av samarbeid i helsetjenesten

Innhold

(nummereringen refererer til hovedemner i rammeplanen)

1.

Sykepleiens historie, tradisjon og yrkesetikk

- Verdier, normer og holdninger i yrkespraksis med vekt på respekt, empati, medbestemmelse og taushetsplikt

Sykepleiens vitenskapsteoretiske grunnlag, fagutvikling og forskning i sykepleie

- Bruk av forskning for å begrunne og diskutere faglige problemstillinger

Etikk

- Den etiske refleksjonsprosess knyttet til praksiserfaringer
- Etiske problemstillinger knyttet til praksiserfaringer

2.

Sykepleiens funksjon og oppgaver i spesialist- og kommunehelsetjenesten

- Å være akutt og kritisk syk
- Å være pasient i kirurgisk avdeling
- Dokumentasjon av sykepleie i aktuelt dokumentasjonssystem

Menneskets behov for tilfredsstillende sirkulasjon

- Ulike sjokktilstander
- Endringer i blodstatus

Menneskets behov for tilfredsstillende respirasjon

- Patofysiologiske endringer i respirasjonsmønster

Menneskets behov for tilfredsstillende inntak av væske og ernæring

- Kartlegging, vurdering og veiledning ved ernæringsproblemer

Menneskets behov for utskillelse av kroppens avfallsstoffer

- Kartlegging, observasjon og registrering av inntak og utskillelse av avfallsstoffer

Menneskets balanse mellom aktivitet, hvile og søvn

- Aktivitetens og søvnens betydning i kirurgisk avdeling

Menneskets behov for å utvikle og bevare sin identitet

- Fare for tap av kontroll
- Fare for endring av selvbilde

Menneskets behov for trygghet og sikkerhet

- Hygienens betydning i forhold til forebygging av infeksjoner, trygghet og opplevelsen av velvære
- Rutiner ved akutte situasjoner

Menneskets behov for sosial kontakt og det å være alene

- Skjerming versus sosial kontakt

3.

Sykepleiens medisinske og naturvitenskapelige grunnlag

Anatomi, fysiologi og biokjemi

- Fysiologiens betydning for å forstå sykdomsprosesser

Generell patologi/sykdomslære/patologi

- Sykdom og behandling i kirurgisk avdeling
- Medikamentkunnskap og håndtering relatert til praksis

- Mikrobiologi, infeksjonssykdommer og hygiene
- Bakteriernes betydning i sykdomsprosesser
  - Akutte og kroniske infeksjoner og sykdomstilstander
  - Smitteregimer

4.

Sykepleiens samfunnsvitenskapelige grunnlag

Psykologi og pedagogikk

- Mestring
- Betydningen av informasjon og veiledning for samhandling og pasientens opplevelse av mestring

Kommunikasjon, samhandling og konfliktløsning

- Samhandling med pasient og pårørende
- Samhandling med medstudenter og personale

Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk

- Gjeldende juridiske regler på praksisstedet

Undervisnings- og læringsformer

Aktuelle læringsformer: formidlingsundervisning, seminar, veiledning individuelt og i gruppe, bruk av ikt, selvstudier, arbeid med oppgaver, klinisk veiledning med praksisveileder. Praksisstudiene organiseres i samsvar med læringsutbyttebeskrivelser for praksisstudier og denne presenteres av studenten i arbeidsplan og ukeplaner.

I tillegg utarbeider studenten refleksjonsnotat som grunnlag for veiledning i refleksjonsgruppe, min. ett (1) for hver gruppesamling, og som grunnlag for veiledning med praksisveileder.

Praksis

9 uker: Én uke PSH. (8 uker praksisstudier i spesialisthelsetjenesten (kirurgisk avdeling).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Obligatorisk studiedeltakelse, jf [Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie.](#)

Arbeidskrav må være godkjent for å få eksamensresultatet registrert. Se gjeldende Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold.

Eksamen

Emnet har to deksamener: **Individuell skriftlig skoleeksamen og vurdert praksis**

Deleksamen 1: *Individuell skriftlig skoleeksamen (1 time)* i Fronter. Ingen hjelpemidler tillatt. Besvarelsen vurderes etter gradert skala A- F.

Deleksamen 2: *Praksisperioden* vurderes til Bestått/Ikke bestått. Se [Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorutdanningen i sykepleie](#).

Ved ikke bestått vurdering av praksisperioden blir ikke individuell skriftlig eksamen vurdert. Både individuell skriftlig eksamen og praksisperiode må være vurdert til bestått for å få karakter i emnet. Det gis en samlet karakter (A- F).

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Underveisevaluering v/referansegruppe
- Sluttevaluering v/elektronisk spørreskjema i Fronter

Resultatene behandles i:

- Lærergroupe
- Program møte

Litteratur

Oppdatert 08.08.2011

Selvalgt pensum, relatert til pasientgruppe ved praksissted og relevant for sykepleie, ca 20 sider

1.

174.2 Yr

Norsk sykepleierforbund. (2007) Yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere : ICNs etiske regler. (Rev. Utg.) 44 s. Oslo: Norsk sykepleierforbund.

<https://www.sykepleierforbundet.no/ikbViewer/Content/304808/Yrkesetiske%20retningslinjer.pdf>

(Lesedato: 10.06.2011)

PPS. Praktiske prosedyrer i sykepleietjenesten

Oslo: Akribe forlag.

www.ppsnett.no

ICNs etiske regler for sykepleiere (4 s.)

NSFs yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere (4 s.)

2.

610.73 Kl

Almås, H., D-G. Stubberud og R. Grønseth, red. (2010). Klinisk sykepleie 1. (4. utgave). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS

Kap. 8, 9, 10

(138 s.)

610.73 Kl

Almås, H., D-G. Stubberud og R. Grønseth, red. (2010). Klinisk sykepleie 2. (4.utgave) Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.

Kap.19, 23, 26, 31

(114 s.)

610.73 Gr

Kristoffersen, N. J., F. Nortvedt og E. A. Skaug, red. (2011). Grunnleggende sykepleie. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind 3, 23 (mestring)

(ca. 30 s.)

Kapittel i bok

610.73 Sy

Rustøen, T og A. Stubhaug (2010). Smerter. I: U. Knutstad, red. Sykepleieboken 2. Sentrale begreper i klinisk sykepleie. Oslo: Akribe. 978-82-7950-133-6

(39 s.)

3.

616.07 Ri

Ringstad, Ø. (2008). Arbeidsbok til det syke mennesket. Oslo: Akribe. ISBN 978-82-79-50124-4

Artikkel i tidsskrift

Simon, D. A., F. P. Dix og C. N. McCollum (2004). Management of venous leg ulcers. I: BMJ. Vol. 328, nr. 452, s. 1358-1362

<http://www.bmj.com/cgi/reprint/328/7452/1358>

(4 s.)

615.1 Si

Simonsen, T. R. L. og J. Aarbakke (2004). Illustrert farmakologi 2. (2. utg.) Bergen: Fagbokforlaget

ISBN 82-7674-949-6

Kap. 4

(15 s.)

616.07 Wy

Wyller, V. B., P. A. Brodal og K. C. Toverud (2009). Det friske og det syke mennesket. Oslo: Akribe.

Det syke mennesket

Bind I, kap. 2.10

Bind II, kap. 6

Bind IV, kap. 13.6.1, 13.6.2, 16.1-16.2.4, 16.3-16.11

Bind V, kap. 17.5.2, 20 (s 151-179)

(150 s.)

4.

Artikkel i tidsskrift

Alasad, J. og M. Ahmad (2005). Communication with critically ill patients. I: Journal of advanced nursing. Vol. 50, nr. 4, s. 356 - 362

(7 s.)

Artikkel i tidsskrift

Grønnestad B.K. og A. Blystad (2004). Pasienters opplevelse av informasjon i forbindelse med en operasjon - en kvalitativ studie. I: Vård i Norden. Vol. 24, nr.

4, s. 4-8

(4 s.)

Artikkel i tidsskrift

Smedsrud, M. K., E. Hem og Ø. Ekeberg (2005). Psykologisk intervensjon etter traumer - gjør det vondt verre? I: Tidsskrift for Den norske lægeforening. Vol. 125, nr. 3, s. 828-1830

<http://tidsskriftet.no/article/1222447>

(2s.)

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:36:12

HSSPD30114 Sykepleie- forskning og samfunn (Høst 2014–Vår 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Stuedsted: Fredrikstad.

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i sykepleie, deltid.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått samtlige emner i 1. og 2. studieår.

Undervisningssemester

5. og 6. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- gjøre rede for sentrale prinsipper for forskning
- gjøre rede for sykepleierens ansvar i samfunnet
- gjøre rede for juridiske rammer for utøvelsen av sykepleie
- vurdere utøvelsen av sykepleie ved hjelp av samfunnsvitenskapelige teorier

Ferdigheter

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- søke, kritisk vurdere og anvende relevante forskningsresultater
- drøfte sykepleiefaglige problemstillinger ved hjelp av relevant sykepleievitenskapelig og samfunnsvitenskapelig teori
- reflektere kritisk over egen og andres yrkesutøvelse ved hjelp av forskningsbasert kunnskap

Generell kompetanse

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- formidle, muntlig og skriftlig, og drøfte faglige problemstillinger knyttet til utøvelsen av sykepleie
- vurdere mulighetene og begrensningene for tverrfaglig samarbeid under yrkesutøvelsen

Innhold

(nummereringen refererer til rammeplanens hovedemner)

1:

Sykepleiens historie, tradisjon og yrkesetikk

- Sykepleiens utvikling - fra tradisjonelle omsorgsverdier til effektivitet og målstyring
- Samarbeid med andre yrkesgrupper
- Sykepleiens organisasjoner - Norsk Sykepleierforbund (NSF) som samfunnsaktør

Sykepleiens vitenskapsteoretiske grunnlag, fagutvikling og forskning i sykepleie

- Sykepleiens forskningsfelt
- Forskning og fagutvikling i praksis

Vitenskapsteori og forskningsmetode*

Forskningsprosessen

- Vitenskapsteori
- Design og validitet
- Datainnsamling
- Bearbeiding av data
- Litteratursøk

Etikk*

- Forskning i et etisk perspektiv

2:

Sykepleiens funksjon og oppgaver i spesialist- og kommunehelsetjenesten

- Helse, sykdom, og sykepleie i et samfunnsperspektiv

4: Sosiologi og sosialantropologi

- Sykdom i et sosiologisk perspektiv
- Sosial systemer - nettverk og nettverksmobilisering i sykepleie
- Pasientkulturen
- Makt / avmakt i pasientrollen
- Organisasjoner - profesjonelle byråkratier
- Profesjonssosiologi

Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk

- Prioriteringer og mål for helsetjenesten
- Sentrale helsepolitiske målsettinger og virkemidler
- Forholdet mellom offentlig og privat omsorg
- Profesjonaliseringen i helsetjenesten
- Brukermedvirkning i et kritisk perspektiv
- Aktørene innen helse- og sosialtjenesten
- Samarbeid mellom kommunale helsetjenester
- Helsepersonelloven:
  - Krav til helsepersonells yrkesutøvelse (kap. 2)
  - Kvalitetsutvikling - Forskrift om intern kontroll i sosial- og helsetjenesten

* Temaene inngår i felles innholdsdel for helse- og sosialfagutdanninger

Undervisnings- og læringsformer

Aktuelle læringsformer: formidlingsundervisning, seminar, bruk av ikt, selvstudier, arbeid med oppgaver, framlegg i seminargruppe, deltakelse i diskusjonsfora (Fronter), etterlesninger.

Praksis

Det er ingen praksisstudier i emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Vurdering av 2 vitenskapelige artikler med henholdsvis intensivt og ekstensivt design. Artiklene må ta utgangspunkt i annen fagdisiplin enn egen og arbeidet gjennomføres i fagspesifikke grupper, samt fremlegges i tverrfaglig seminargruppe. Vurderes til godkjent/ikke godkjent.
- Deltakelse i obligatorisk undervisning, fagspesifikk gruppe og presentasjonsseminar, jf [Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie](#). Manglende deltakelse i obligatorisk undervisning medfører innlevering av individuell skriftlig oppgave på maks. 2000 ord.

Arbeidskrav beskrevet over er knyttet til felles innholdsdel for helse- og sosialfagutdanninger. Se * under Innhold/oppbygging.

Øvrige arbeidskrav:

- Deltakelse i obligatorisk undervisning, jf [Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie](#).

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen i emnet / få eksamensresultatet registrert. Se gjeldende *forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold*.

Godkjent arbeidskraver gyldig i ett år.

Eksamen

Emnet har to deleksamener; individuell skriftlig eksamen og individuell hjemmeeksamen

Deleksamen 1 (høst): Individuell skriftlig eksamen under tilsyn (4 timer). Ingen hjelpemidler tillatt.

Deleksamen 2 (vår): Individuell hjemmeeksamen (maks 1500 ord).

Individuell skriftlig eksamen under tilsyn teller 60 %, individuell hjemmeeksamen teller 40 %.

Tema for deleksamen 2 (individuell hjemmeeksamen) vil ikke være tema for oppgaver ved deleksamen 1 (individuell skriftlig eksamen under tilsyn). Begge deleksamenene må være vurdert til bestått for at emnet blir registrert som bestått.

Det benyttes bokstavkarakterer A - F. Det gis en samlet karakter i emnet.

Ved "ikke bestått" på en av deleksamenene kan kandidaten kun ta opp igjen den deleksamen som ikke er bestått.

De to deleksamenene kan påklages hver for seg. Ved nytt resultat slås vurderingsresultat fra deleksamenene sammen på nytt.

Ved forbedring av karakter må begge deleksamener avlegges på nytt. Ny eksamen for å forbedre karakter forutsetter bestått vurderingsresultat ved begge deleksamener.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Underveisevaluering v/referansegruppe
- Sluttevaluering v/elektronisk spørreskjema i Fronter

Resultatene behandles i:

- Lærergroupe
- Program møte

Litteratur

Litteraturen er sist oppdatert 04.07.2014

1. 610.73071 Ut
Andersen, A.J.W, Larsen, I.B. & Söderhamn, O.(Red). (2010). *Utdanning til omsorg: i fortid, nåtid og framtid*. Oslo: Gyldendal Akademisk ISBN 978-82-05-40070-2. Kap. 7 og 10 (40 s.)

610.7309 Ma

Mathisen, J. (2006). *Sykepleiehistorie: ideer - mennesker - muligheter*. (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. ISBN 978-82-05-34951-3. Kap 5. (92 s.)

Melby, K. (2000) *Kall og kamp – Norsk Sykepleierforbunds historie*. (2. utg.) Oslo: Cappelen

<http://www.nb.no/nbsok/nb/ada3cb7625e47edf6d2a112d422c279c.nbdigital?lang=no#0>

s.305-311

(6 s.)

610.73068 Or

Orvik, A. (2004). *Organisatorisk kompetanse – i sykepleie og helsefaglig samarbeid*. Oslo:

Cappelen Akademisk Forlag. ISBN 978-82-02-22650-3.

Kap. 3, 8

(62 s.)

610.73072 Bj

Bjørk, I.T. & Solhaug, M. (2008). *Fagutvikling og forskning i klinisk sykepleie*. Oslo: Akribe.

ISBN 978-82-7950-123-7. Kap. 1-3, Kap. 8

(80 s.)

300.72 Ja

Jacobsen, D. I. (2010). *Forståelse, beskrivelse og forklaring: innføring i metode for helse- og sosialfagene*. (2. utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget. ISBN 978-82-7634-857-6

Kapittel 1-3 (s. 15-82), kapittel 6-7 (s. 125-160), kapittel 10-12 (2. 211-262).

(153 s.)

610.72 Gr

Greenhalgh, T. (2012). *Att läsa vetenskapliga artiklar och rapporter: grunden för en evidensbaserad vård*. Lund: Studentlitteratur.

Kapittel 1-4 (s. 23-97), kapittel 6-7 (s. 119-141), kapittel 9 (s. 161-183), kapittel 12-15 (s. 225-279)

(172 s.)

eller

610.72 Gr

Greenhalgh, T. (2014). *How to read a paper - the basics of evidence-based medicine*.

(5th ed.). Oxford: BMJ Books.

Kapittel 1-4 (s. 1-59), kapittel 6-7 (s. 78-98), kapittel 9 (s. 116-134), kapittel 12-15 (s. 164-220).

(152 s.)

2.

Selvalgt litteratur, dvs. minimum fire vitenskapelige artikler som knytter tematikken i emnet til utøvelsen av sykepleie (vurderes i hjemmeoppgaven)

4.

306.461 In

Ingstad, K. (2013). *Sosiologi i sykepleie og helsearbeid*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Kap. 2 og 7

(54 s.)

302.5 Fy

Fyrand, L. (2005). *Sosialt nettverk: teori og praksis*. Oslo: Tano. ISBN 978-82-15-00747-2

Kap. 2 og 5.

(65 s.)

302.35 Re

Repstad, P. (2004). *Sosiologiske perspektiver for helse- og sosialarbeidere*. Oslo: Universitetsforlaget. ISBN 978-82-15-00382-5. Kap. 8

(17 s.)

362.10425 Mo

Tjora, A (Red.). (2008). *Den moderne pasienten*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Kap. 9: 157-172

(15 s.).

362.1 Ha

Hallandvik, J. E. (2002). *Helsetjeneste og helsepolitikk*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

ISBN 82-05-29909-9.

Kap. 4-6 og 8-9

(131 s.)

658.4 Fl

Flermoen, S. (2001). *Søkelys på organisasjon og ledelse*. Bergen: Fagbokforlaget

ISBN 82-7674-747-7.

Kap. 3-4 og 8.

(79 s.)

361.6 Ha

Halvoresen, K., Stjernø, S., & Øverbye, E. (2013). *Innføring i helse- og sosialpolitikk*. Oslo: Universitetsforlaget.

Kap. 10-11.

(41 s.)

362.14 Ki

Kirchhoff, J.W. (2010). *De skjulte tjenestene - om uønsket atferd i offentlige organisasjoner*.

Karlstad: Karlstad University Studies.

Kap. 6. 140-169

(29 s.)

344.04 Kj

Kjønstad, A. (2007). *Helserett: pasienters og helsearbeidere*. Oslo: Gyldendal akademisk

ISBN 978-82-05-38071-4

Del IV. Kap. 1-5

(49 s.)

344.04 Mo

Molven, O. (2012). *Helse og jus – en innføring for helsepersonell*. (7. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk

ISBN 978-82-05-39430-8.

Kap. 16

(8 s.)

HSSPD40314 Sykepleie til somatisk syke II (kir. avd.) (Høst 2014–Vår 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Emneansvarlig: Anne-Grethe Gregersen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i sykepleie, deltid.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått emner 1. og 2. studieår.

Undervisningssemester

Studenter som følger praksisalternativ 1 (se studiemodell i generell del) og som har gjennomført emnet *Sykepleie til somatisk syke I (med. avd.)* i 4. semester, skal gjennomføre emnet **Sykepleie til somatisk syke II (kir. avd.)** i 5. og 6. semester.

Emnet avsluttes ca tre uker inn i vårsemesteret.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap:

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- gjøre rede for patologiske tilstander og sykepleie til pasienter i kirurgisk avdeling
- utføre individuell og kunnskapsbasert sykepleie til aktuelle pasienter i kirurgisk avdeling
- gjøre rede for retningslinjer for legemiddelhåndtering
- gjøre rede for medikamentell behandling
- gjøre rede for hygienens betydning for å hindre smitteoverføring
- beskrive innholdet i aktuelt lowerk og benytte dette i praksissituasjoner

Ferdigheter:

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- administrere medikamenter forsvarlig, samt observere virkninger og bivirkninger
- beherske grunnleggende og relevante sykepleieferdigheter / prosedyrer knyttet til pasienter i kirurgisk avdeling
  - preoperativ forberedelse av pasient
  - kliniske observasjoner i den postoperative fasen
- anvende kunnskap om hygieniske prinsipper
- kommunisere målrettet
- beherske ulike kommunikasjonsferdigheter og kunne tilpasse disse til den enkelte pasient og medarbeider
- identifisere behov for og utføre sykepleie til pasienter i kirurgisk avdeling basert på kliniske observasjoner
- dokumentere data, behov for sykepleie, mål, tiltak og evaluering forsvarlig
- handle i samsvar med etiske og juridiske rammer

Generell kompetanse:

Studenten skal ved avsluttet emne:

- vise respekt i ord og handling overfor pasient og pårørende
- kunne reflektere over og vurdere relevante etiske og juridiske problemstillinger
- kunne planlegge og organisere eget arbeid
- se betydningen av fagutvikling og klinisk forskning for utvikling av god praksis
- se betydningen av refleksjon og veiledning for utvikling av fag og yrkesutøvelse
- erkjenne og forstå betydning av samarbeid i helsetjenesten

Innhold

(nummereringen refererer til hovedemner i rammeplanen)

1.

Sykepleiens historie, tradisjon og yrkesetikk

- Verdier, normer og holdninger i yrkespraksis med vekt på respekt, empati, medbestemmelse og taushetsplikt

Sykepleiens vitenskapsteoretiske grunnlag, fagutvikling og forskning i sykepleie

- Bruk av forskning for å begrunne og diskutere faglige problemstillinger

Etikk

- Den etiske refleksjonsprosess knyttet til praksiserfaringer
- Etiske problemstillinger knyttet til praksiserfaringer

2.

Sykepleiens funksjon og oppgaver i spesialist- og kommunehelsetjenesten

- Å være akutt og kritisk syk
- Å være pasient i kirurgisk avdeling
- Dokumentasjon av sykepleie i aktuelt dokumentasjonssystem

Menneskets behov for tilfredsstillende sirkulasjon

- Ulike sjokktilstander
- Endringer i blodstatus

Menneskets behov for tilfredsstillende respirasjon

- Patofysiologiske endringer i respirasjonsmønster

Menneskets behov for tilfredsstillende inntak av væske og ernæring

- Kartlegging, vurdering og veiledning ved ernæringsproblemer

Menneskets behov for utskillelse av kroppens avfallsstoffer

- Kartlegging, observasjon og registrering av inntak og utskillelse av avfallsstoffer

Menneskets balanse mellom aktivitet, hvile og søvn

- Aktivitetens og søvnens betydning i kirurgisk avdeling

Menneskets behov for å utvikle og bevare sin identitet

- Fare for tap av kontroll
- Fare for endring av selvbilde

Menneskets behov for trygghet og sikkerhet

- Hygienens betydning i forhold til forebygging av infeksjoner, trygghet og opplevelsen av velvære
- Rutiner ved akutte situasjoner

Menneskets behov for sosial kontakt og det å være alene

- Skjerming versus sosial kontakt

3.

Sykepleiens medisinske og naturvitenskapelige grunnlag

Anatomi, fysiologi og biokjemi

- Fysiologiens betydning for å forstå sykdomsprosesser

Generell patologi/sykdomslære/patologi

- Sykdom og behandling i kirurgisk avdeling
- Medikamentkunnskap og håndtering relatert til praksis

Mikrobiologi, infeksjonssykdommer og hygiene
- Bakterienes betydning i sykdomsprosesser
- Akutte og kroniske infeksjoner og sykdomstilstander
- Smitteregimer

4.

Sykepleiens samfunnsvitenskapelige grunnlag

Psykologi og pedagogikk

- Betydningen av informasjon og veiledning for samhandling og pasientens opplevelse av mestring

Kommunikasjon, samhandling og konfliktløsning

- Samhandling med pasient og pårørende

- Samhandling med medstudenter og personale

Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk

- Gjeldende juridiske regler ved praksisstedet

Undervisnings- og læringsformer

Aktuelle læringsformer: formidlingsundervisning, seminar, veiledning individuelt og i gruppe, bruk av ikt, selvstudier, arbeid med oppgaver, klinisk veiledning med praksisveileder. Praksisstudiene organiseres i samsvar med læringsutbyttebeskrivelser for praksisstudier og denne presenteres av studenten i arbeidsplan og ukeplaner.

I tillegg utarbeider studenten refleksjonsnotat som grunnlag for veiledning i refleksjonsgruppe, min. ett (1) for hver gruppesamling, og som grunnlag for veiledning med praksisveileder.

Praksis

9 uker: Én uke PSH. (8 uker praksisstudier i spesialisthelsetjenesten (kirurgisk avdeling).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Obligatorisk studiedeltakelse, jf [Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie.](#)
- Arbeidskravet må være godkjent for å få eksamensresultatet registrert. Se gjeldende forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold.

Eksamen

Emnet har to deksamener: **Individuell skriftlig skoleeksamen og vurdert praksis**

Deleksamen 1: *Individuell skriftlig eksamen under tilsyn (1 time)* i Fronter. Ingen hjelpemidler tillatt. Besvarelsen vurderes etter gradert skala A - F.

Deleksamen 1 gjennomføres i vårsemesteret.

Deleksamen 2: *Praksisstudiene* vurderes til Bestått/Ikke bestått. Se [Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorutdanningen i sykepleie.](#)

Ved ikke bestått vurdering av praksisstudiene blir ikke individuell skriftlig eksamen vurdert. Både individuell skriftlig eksamen og praksisstudiene må være vurdert til bestått for å få karakter i emnet. Det gis en samlet karakter (A – F).

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Underveisevaluering v/referansegruppe
- Sluttevaluering v/elektronisk spørreskjema i Fronter

Resultatene behandles i:

- Lærerguppe
- Program møte

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 20.06.2014

Selvalgt pensum, relatert til pasientgruppe ved praksissted og relevant for sykepleie, ca 20 sider

1.
174.2 Yr
Norsk sykepleierforbund. (2011) *Yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere: ICNs etiske regler.* (Rev. Utg.) 44 s. Oslo: Norsk sykepleierforbund.
https://www.sykepleierforbundet.no/ikbViewer/Content/785285/NSF-263428-v1-YER-hefte_pdf.pdf
(Lesedato: 24.04.2014)

PPS. Praktiske prosedyrer i sykepleietjenesten
Oslo: Akribe forlag.
www.ppsnett.no
ICNs etiske regler for sykepleiere (4 s.)
NSFs yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere (4 s.)

2.
610.73 Kl
Almås, H. Stubberud, D.G. & Grønseth, R. (Red.), (2010). *Klinisk sykepleie 1.* (4. utg.). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS
Kap. 8, 9: s. 273-291 og s. 307-338, 10
(114 s.)

610.73 Kl
Almås, H. Stubberud, D.G. & Grønseth, R. (Red.), (2010). *Klinisk sykepleie 2.* (4. utg.) Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.
Kap. 19, 23, 31
(83 s.)

Artikkel i tidsskrift

Dietrichson, S. (2011). Bedre hygiene halverte sykehusinfeksjoner. *Sykepleien Forskning*, 6(4), s. 384-385.
(2 s.)

610.73 Gr

Kristoffersen, N. J. Nortvedt, F. & Skaug, E-A (Red.), (2011). *Grunnleggende sykepleie*. Oslo: Gyldendal akademisk.
Bind 3, 23: s. 143-196
(ca. 53 s.)

PPS: <https://ppsnnett.no/pps/forside?sv=10.0&ssokey=54b477c0d9f6eb3965eb77e78c758463&skole=hiof>

Katetrisering:

Innsetting av permanent kateter, kvinne: <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69784>

Innsetting av kateter, mann: <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69785>

Fjerning av kateter, kvinne: <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69779>

Fjerning av kateter, mann: <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69781>

Sårskift: <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre?emne=67652>

Opptrekking fra hetteglass: <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69694>

Intramuskulære injeksjoner: <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69699>

Subcutane injeksjoner: <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69704>

Infusjoner med legemiddeltilsetning: <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69679>

Infusjoner uten legemiddeltilsetning: <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69678>

PVK - innleggelse: <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=70952>

PVK - fjerning: <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=67392>

Stell av SVK: <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=70958>

Suging av øvre luftveier: <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=70955>

Nedleggelse av nasogastrisk sonde: <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69928>

Fjerning av nasogastrisk sonde: <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69927>

Blodprøver:

Hudpunksjon (kapillær punksjon): <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69840>

Venepunksjon: <https://ppsnnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=74836>

Prosedylene ved praksisstedet.

Kapittel i bok

610.73 Sy

Rustøen, T. & Stubhaug, A. (2010). Smerter. I U. Knutstad (Red.), *Sykepleieboken 2. Sentrale begreper i klinisk sykepleie*. Oslo: Akribe. 978-82-7950-133-6
(39 s.)

3.
616.07 Ri
Ringstad, Ø. (2008). *Arbeidsbok til det syke mennesket*. Oslo: Akribe. ISBN 978-82-79-50124-4

Artikkel i tidsskrift
Simon, D. A. Dix, F.P. & McCollum, C.N. (2004). Management of venous leg ulcers. *BMJ*. 328(452) 1358-1362
doi: 10.1136/bmj.328.7452.1358
(4 s.)

616.07 Wy
Wyller, V. B. Brodal, P.A. & Toverud, K.C. (2009). *Det syke mennesket*. Oslo: Akribe.
Bind I, kap. 2.10
Bind II, kap. 6
Bind IV, kap. 13.6.1, 13.6.2, 16.1-16.2.4, 16.3-16.11
Bind V, kap. 17.5.2, 20 (s 151-179)
Bind VI, kap. 24: s. 185-189 (24.4.1-24.4.3)
(154 s.)

4.

Artikkel i tidsskrift
Alasad, J. & Ahmad, M. (2005). Communication with critically ill patients. *Journal of advanced nursing*. 50(4) 356 - 362
doi: 10.1111/j.1365-2648.2005.03400.x
(7 s.)

Artikkel i tidsskrift
Benyon, K., Hill, S., Zadurian, N. & Mallen, C. (2010). Coping strategies and Self-Efficacy as Predictor of Outcome in Osteoarthritis: A Systematic Review. *Musculoskeletal Care* 8(4) 224-236
doi: 10.1002/msc.187

Artikkel i tidsskrift
Grønnestad, B.K. & Blystad, A. (2004). Pasienters opplevelse av informasjon i forbindelse med en operasjon - en kvalitativ studie. *Vård i Norden*, 24(4) 4-8
(4 s.)

150 He
Helgesen, L. A. (2011). *Menneskets dimensjoner: Lærebok i psykologi*. (2. utg.). Oslo: Høyskoleforlaget AS. ISBN 978-82-7634-944-3
Kap. 9
(14 s.)

HSSPD40214 Sykepleie til somatisk syke I (med. avd.) (Høst 2014–Vår 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Emneansvarlig: Anne-Grethe Gregersen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i sykepleie, deltid.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått emner avsluttet i 1. og 2. studieår.

Undervisningssemester

Studenter som følger praksisalternativ 2 (se studiemodell i generell del) og som har gjennomført emnet *Sykepleie til somatisk syke II (kir.avd.)* i 4. semester, skal gjennomføre emnet **Sykepleie til somatisk syke I (med.avd.)** i 5. og 6. semester.

Emnet avsluttes ca tre uker inn i vårsemesteret.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap:

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- gjøre rede for patologiske tilstander og sykepleie til pasienter i medisinsk avdeling
- utføre individuell og kunnskapsbasert sykepleie
- gjøre rede for retningslinjer for legemiddelhåndtering
- gjøre rede for medikamentell behandling
- gjøre rede for hygienens betydning for å hindre smitteoverføring
- beskrive innholdet i aktuelt lowerk og benytte dette i praksissituasjoner

Ferdigheter:

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- administrere medikamenter forsvarlig, samt observere virkninger og bivirkninger
- beherske grunnleggende og relevante sykepleieferdigheter / prosedyrer knyttet til pasienter i medisinsk avdeling
- anvende kunnskap om hygieniske prinsipper
- kommunisere målrettet
- beherske ulike kommunikasjonsferdigheter og kunne tilpasse disse til den enkelte pasient og medarbeider
- identifisere behov for og utføre sykepleie til pasienter i medisinsk avdeling basert på kliniske observasjoner
- dokumentere data, behov for sykepleie, mål, tiltak og evaluering forsvarlig
- utføre sykepleie i tråd med etiske og juridiske rammer

Generell kompetanse:

Studenten skal ved avsluttet emne:

- vise respekt i ord og handling overfor pasient og pårørende
- reflektere over og vurdere relevante etiske og juridiske problemstillinger
- kunne planlegge og organisere eget arbeid
- se betydningen av fagutvikling og klinisk forskning for utvikling av god praksis
- se betydningen av refleksjon og veiledning for utvikling av fag og yrkesutøvelse
- erkjenne og forstå betydning av samarbeid i helsetjenesten

Innhold

1. Sykepleiens historie, tradisjon og yrkesetikk

- Verdier, normer og holdninger i yrkespraksis med vekt på respekt, empati, medbestemmelse og taushetsplikt

Sykepleiens vitenskapsteoretiske grunnlag, fagutvikling og forskning i sykepleie

- Bruk av forskning for å begrunne og diskutere faglige problemstillinger

Etikk

- Den etiske refleksjonsprosess knyttet til praksiserfaringer

- Etiske problemstillinger knyttet til praksiserfaringer

2. Sykepleiens funksjon og oppgaver i spesialist- og kommunehelsetjenesten

- Å være pasient i medisinsk avdeling
- Kliniske observasjoner
- Dokumentasjon av sykepleie i aktuelt dokumentasjonssystem

Menneskets behov for tilfredsstillende sirkulasjon

- Ulike sjokktilstander
- Endringer i blodstatus

Menneskets behov for tilfredsstillende respirasjon

- Patofysiologiske endringer i respirasjonsmønster

Menneskets behov for tilfredsstillende inntak av væske og ernæring

- Kartlegging, vurdering og veiledning ved ernæringsproblemer

Menneskets behov for utskillelse av kroppens avfallsstoffer

- Kartlegging, observasjon og registrering av inntak og utskillelse av avfallsstoffer

Menneskets behov for balanse mellom aktivitet, hvile og søvn

- Aktivitetens og søvnens betydning ved innleggelse på medisinsk avdeling

Menneskets behov for å utvikle og bevare sin identitet

- Fare for tap av kontroll
- Fare for endring av selvbilde

Menneskets behov for trygghet og sikkerhet

- Hygienens betydning i forhold til forebygging av infeksjoner, trygghet og opplevelsen av velvære
- Kommunikasjon, informasjon og veiledningens betydning i forhold til samhandling og pasientens opplevelse av mestring
- Rutiner ved akutte situasjoner

Menneskets behov for sosial kontakt og det å være alene

- Skjerming versus sosial kontakt

3. Sykepleiens medisinske og naturvitenskapelige grunnlag

Anatomi, fysiologi og biokjemi

- Fysiologiens betydning for å forstå sykdomsprosesser

Generell patologi/sykdomslære/patologi

- Sykdom og behandling i medisinsk avdeling
- Medikamentkunnskap og håndtering relatert til praksis

Mikrobiologi, infeksjonssykdommer og hygiene

- Bakterienes betydning i sykdomsprosesser
- Akutte og kroniske infeksjoner og sykdomstilstander
- Smitteregimer

4. Sykepleiens samfunnsvitenskapelige grunnlag

Psykologi og pedagogikk

- Kriser og krisehåndtering
- Undervisning og veiledning

Kommunikasjon, samhandling og konfliktløsning

- Samhandling med pasient og pårørende
- Samhandling med medstudenter og personale

Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk

- Spesialisthelsetjenesteloven:
  - Formål og virkeområde (kap.1)
  - Ansvarsfordeling og generelle oppgaver (kap. 2)
  - Særlige plikter og oppgaver (kap. 3)
- Gjeldende juridiske regler på praksisstedet

Undervisnings- og læringsformer

Aktuelle læringsformer: formidlingsundervisning, seminar, veiledning individuelt og i gruppe, bruk av ikt, selvstudier, arbeid med oppgaver, klinisk veiledning med praksisveileder. Praksisstudiene organiseres i samsvar med læringsutbyttebeskrivelser for praksisstudier og denne presenteres av studenten i arbeidsplan og ukeplaner.

I tillegg utarbeider studenten refleksjonsnotat som grunnlag for veiledning i refleksjonsgruppe, min. ett (1) for hver gruppesamling, og som grunnlag for veiledning med praksisveileder.

Praksis

9 uker: Én uke PSH. (8 uker praksisstudier i spesialisthelsetjenesten (medisinsk avdeling).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Gjennomført e-læringsprogram for dokumentasjon i sykepleie må være dokumentert før oppstart i praksisstudier.
- Obligatorisk studiedeltakelse, jf *Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie*.
- *Individuell skriftlig hjemmeoppgave*. Maks 2500 ord. Besvarelsen vurderes til godkjent/ikke godkjent. Oppgaven kan bearbeides en (1) gang.

Arbeidskravene må være godkjent for å få eksamensresultatet registrert. Se gjeldende *forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold*.

Godkjent arbeidskraver gyldig i samme periode som studieplanen.

Eksamen

Vurdert praksis

Praksisperioden vurderes til Bestått / Ikke bestått. Se Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Underveisevaluering v/referansegruppe
- Sluttevaluering v/elektronisk spørreskjema i Fronter

Resultatene behandles i:

- Lærerguppe
- Program møte

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 20.06.2014

Selvalgt pensum, relatert til pasientgruppe ved praksissted og relevant for sykepleie, ca 20 sider

1.

174.2 Et

Brincmann B.S. (Red.). (2012). *Etikk i sykepleien*. (3. utg) Oslo: Gyldendal akademisk.

Kap.2: Etisk dilemma

Kap.5: De fire prinsippers etikk, velgjørenhet, ikke skade, autonomi, rettferdighet

Kap.6: Yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere

Kap.9: Hva innebærer det å være profesjonell sykepleier

Kap.10: Jus og etikk i sykepleien

(75 s.)

610.7302 Mo

Moen, A., Hellesø, R. & Berge, A. (2008). *Sykepleieres journalføring: dokumentasjon og informasjonshåndtering*. Oslo: Akribe. ISBN 978-82-7950-118-3.

Kap. 4: Hjelpemidler i journalføringsarbeidet s 77-95.

(18 s)

Norsk sykepleierforbund (2011) Yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere: ICNs etisk regler 33 s. Oslo: Norsk sykepleierforbund. (33 sider)

http://www.sykepleierforbundet.no/ikbViewer/Content/785285/NSF-263428-v1-YER-hefte_pdf.pdf

(Lesedato 24.04.2014)

2.

610.73 Kl

Almås, H., Stubberud, D-G. & Grønseth, R. (Red.). (2010): *Klinisk sykepleie 1* (4.utg.)Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.

Kap.16: Ernæring ved sykdom s.477-505

(23 s.)

610.73 Kl

Almås, H., Stubberud, D-G. & Grønseth, R. (Red.). (2010). *Klinisk sykepleie 2* (4.utg.) Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.

Kap.34: Sykepleie ved blodsykdommer s.455- 474.

(19 s.)

155.93 Fa

Falk, B. (2010). *At Være der hvor du er. Opmerksomhet, grænser og i kontakt i den hjælpende samtale*. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck s. 9-58. (49 s.)

613.2 Na

Guttormsen, A. B. (2009). *Nasjonale faglige retningslinjer for forebygging og behandling av underernæring*. Oslo: Helsedirektoratet.
<http://helsedirektoratet.no/publikasjoner/nasjonal-faglig-retningslinje-for-forebygging-og-behandling-av-underernering/Publikasjoner/nasjonal-faglig-retningslinje-for-forebygging-og-behandling-av-underernering.PDF>
(Lesedato: 24.04.2014)
s.7-31 og s.40-43
(28 s.)

610.73 Sy

Knutstad, U. (2010). Kvalme. I U. Knutstad (Red.), *Sykepleieboken 2. Sentrale begreper i klinisk sykepleie*. Oslo: Akribe.
Kap. 9. s. 194-213
(20 s.)

610.73 Gr

Kristoffersen, N. J., Nortvedt, F. & Skaug, E-A. (Red.). (2011) *Grunnleggende sykepleie 3*. Oslo: Gyldendal akademisk.
Kap. 23: Stress og mestring s. 133 - 143.
(11 s.)

PPS: <https://ppsnett.no/pps/forside?sv=10.0&ssokey=54b477c0d9f6eb3965eb77e78c758463&skole=hiof>

Katetrisering:

Innsetting av permanent kateter, kvinne: <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69784>

Innsetting av kateter, mann: <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69785>

Fjerning av kateter, kvinne: <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69779>

Fjerning av kateter, mann: <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69781>

Sårskift: <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre?emne=67652>

Opptrekking fra hetteglass: <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69694>

Intramuskulære injeksjoner: <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69699>

Subcutane injeksjoner: <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69704>

Infusjoner med legemiddeltilsetning: <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69679>

Infusjoner uten legemiddeltilsetning: <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69678>

PVK - innleggelse: <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=70952>

PVK - fjerning: <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=67392>

Stell av SVK: <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=70958>

Suging av øvre luftveier: <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=70955>

Nedleggelse av nasogastrisk sonde: <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69928>

Fjerning av nasogastrisk sonde: <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69927>

Blodprøver:

Hudpunksjon (kapillær punksjon): <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=69840>

Venepunksjon: <https://ppsnett.no/pps/prosedyrer/prosedyre/innhold?emne=74836>

613.2 So

Sortland, K. (2011). *Ernæring mer enn mat og drikke*. (3. utg.). Bergen:

Fagbokforlaget ISBN 978-82-450-1120-3.

Kap. 13: Ernæring, kultur og religion

Kap. 15: Kosthold ved livsstilssykdommer

Kap. 16: Kosthold ved ulike sykdommer og sykdomstilstander

Kap. 18: Interaksjon mellom medikamenter og næringsstoffer

(109 s.)

Artikkel i tidsskrift

Aagaard, H. (1998). Ernæring og sykepleiekunnskap. *Vård i Norden*. 18(4), 22-26 (4 s)

3.

615.1.Le

Nordeng, H. E. & O. Spigset (Red.). (2013) *Legemidler og bruken av dem*. Oslo. Gyldendal akademisk

Kap. 11

(5 s.)

615.1.Ol

Olsen, L. A. (2014). *Praktisk medikamentregning*. Oslo: Cappelen Damm akademisk

ISBN: 9788202441616.

Kap. 3.10 (s. 164-170)

(6 s.)

616.07.Ri

Ringstad, Ø. 2008. *Arbeidsbok til det syke mennesket*. Oslo: Akribe. ISBN 978-82-79-50124-4

616.07.Wy

Wyller, V. B. (2009). *Det syke menneske II*. Oslo: Akribe.

Kap. 5: Blodsykdommer s. 37 - 58

kap. 7: Hjertesykdommer s. 86-102

(39 s.)

4.

610.730699.Ei

Eide, H. & Eide, T. (2007). *Kommunikasjon i relasjoner: samhandling, konfliktløsning, etikk*. (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk

Kap. 6: Krise og mestringsteori s. 166 - 194

(28 s)

150 He

Helgesen, L.A. (2011). *Menneskets dimensjoner: Lærebok i psykologi* (2.utg). Høyskoleforlaget AS. ISBN 978-82-7634-944-3

Kap. 8

(21 s.)

344.04 Mo

Molven, O. (2012). *Helse og jus: En innføring for helsepersonell*. (7. utg.).

Kap. 9:137-156

(20 s.)

Prosedyrene ved praksisstedet

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:36:02

HSSPD40409 Psykisk helsearbeid (Vår 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Emneansvarlig: Eva Bjørg Antonsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne for bachelorstudiet i sykepleie, deltid.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått emner 1. og 2. studieår.

Bestått praksisstudier 5.- 6.semester.

Undervisningssemester

Bachelorstudiet i sykepleie, deltid kull 2012:

6. semester.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- gjøre rede for utviklingen av helsetilbudet til mennesker med psykiske lidelser og symptomer
- gjøre rede for sykepleierens rolle i psykisk helsearbeid
- gjøre rede for symptomer på, og behandling av psykiske lidelser
- gjøre rede for virkning og bivirkning av legemidler i behandlingen av psykiske lidelser
- gjøre rede for ulike forklaringsmodeller for utvikling av psykiske lidelser og symptomer
- gjøre rede for hvordan ulike psykiske symptomer og reaksjoner påvirker menneskets evne til å ivareta sine grunnleggende behov

Ferdigheter

Studenten skal ved avsluttet emne:

- kunne tilrettelegge for at mennesker med psykiske symptomer og reaksjoner får ivaretatt sine grunnleggende behov
- være oppmerksom på egne reaksjoner i møte med mennesker med psykiske lidelser og symptomer
- kunne kommunisere målrettet
- kunne ta initiativ til og utføre forebyggende og helsefremmende sykepleie
- kunne administrere medikamenter forsvarlig, samt observere virkninger og bivirkninger
- kunne anvende forskningsresultater
- kunne handle i samsvar med etiske og juridiske rammer

Generell kompetanse

Studenten skal ved avsluttet emne:

- vise respekt i ord og handlinger overfor pasient og pårørende
- kunne reflektere over og vurdere relevante etiske og juridiske problemstillinger
- se betydningen av refleksjon og veiledning for utvikling av fag og yrkesutøvelse

Innhold

(nummereringen refererer til rammeplanens hovedemner)

1:

Sykepleiens historie, tradisjon og yrkesetikk

- Anvendelse av yrkesetiske retningslinjer
- Biologisk/medisinsk-, psykodynamisk-, og sosialpsykiatrisk/psykologisk (systemisk) forståelse av psykisk lidelse

Sykepleiens vitenskapsteoretiske grunnlag, fagutvikling og forskning i sykepleie

- Ulike perspektiver på psykisk helse/psykisk lidelse
- Dokumentasjon av sykepleie i elektronisk pasientjournal (EPJ)
- Veiledende behandlingsplaner

Etikk

- Etiske utfordringer i praksis

2:

Sykepleierens funksjon og oppgaver i spesialist- og kommunehelsetjenesten

- Fra psykiatri til psykisk helsearbeid

Sykepleie ved:

- Personlighetsforstyrrelser
- Psykoser
- Stemningslidelser
- Rusproblemer
- Spiseforstyrrelser
- Voldsproblematikk
- Selvskading
- Suicidalitet
- Seksuelle overgrep

Ulike tilnærminger i psykisk helsearbeid:

- Relasjonsarbeid
- Egostyrkende tilnærming
- Miljøterapi
- Boveiledning
- Arbeidstrening
- Kognitiv tilnærming
- Bruk av tvang

3.

Generell patologi, sykdomslære og farmakologi

- Sykdom og behandling av pasienter i psykisk helsearbeid
- Personlighetsforstyrrelser
- Psykoser
- Stemningslidelser
- Legemiddelbehandling ved psykoser og stemningslidelser

Mikrobiologi, infeksjonssykdommer og hygiene

- Hygiene

4:

Psykologi og pedagogikk

- Selvbildeproblematikk
- Undervisning og veiledning av pasient og pårørende

Kommunikasjon, samhandling og konfliktløsning

- Relasjonsarbeid
- Målrettet kommunikasjon

Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk

- Lov om gjennomføring og etablering av psykisk helsevern:
  - Alminnelige bestemmelser (kap. 1)
  - Frivillig psykisk helsevern. Psykisk helsevern for barn og unge (kap. 2)
  - Tvungent psykisk helsevern (kap. 3)
  - Gjennomføring av psykisk helsevern (kap. 4)
- Individuelle planer
- Gjeldende juridiske regler ved praksissted

Undervisnings- og læringsformer

Aktuelle læringsformer: formidlingsundervisning, seminar, veiledning individuelt og i gruppe, bruk av ikt, selvstudier, arbeid med oppgaver, klinisk veiledning med praksisveileder. Praksisstudiene organiseres i samsvar med læringsutbyttebeskrivelser for praksisstudier og denne presenteres av studenten i arbeidsplan og ukeplaner.

I tillegg utarbeider studenten refleksjonsnotat som grunnlag for veiledning i refleksjonsgruppe, min. ett (1) for hver gruppesamling) og som grunnlag for veiledning med praksisveileder.

Praksis

9 uker: Én uke PSH samt 8 uker veiledet praksis innen psykisk helsearbeid.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Obligatorisk studiedeltakelse, jf [Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie](#).
- *Individuell hjemmeoppgave*. Maks 3000 ord. Besvarelsen vurderes til godkjent/ikke godkjent. Oppgaven kan bearbeides en (1) gang.

Arbeidskrav må være godkjent for å få eksamensresultatet registrert, se gjeldende forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold.

Arbeidskravet "Individuell skriftlig hjemmeoppgave" er gyldig i ett semester etter at det er godkjent. Øvrige godkjente arbeidskrav er gyldig i samme periode som studieplanen.

Eksamen

Vurdert praksis

Praksisstudiene vurderes til Bestått/Ikke bestått. Se [Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorutdanningen i sykepleie](#).

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Underveisevaluering v/referansegruppe
- Sluttevaluering v/elektronisk spørreskjema i Fronter

Resultatene behandles i:

- Lærerguppe
- Program møte

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 20.06.2014

Selvalgt pensum, relatert til pasient-/brukergruppe ved praksissted og relevant for sykepleie, ca 20 sider

1.

362.2 Ps

Almvik, A. & Borge, A. (Red.) (2006). *Psykisk helsearbeid i nye sko* Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 82-450-0392-1

Kap. 2

(21 s.)

616.890231 Hu

Hummelvoll, J. K. et al (2012). *Helt - ikke stykkevis og delt: Psykiatrisk sykepleie og psykisk helse*. (7. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN 978-82-05-42031-1

Kap 1, 2, 4

(90 s.)

616.89 Sk

Skårderud, F., Stanicke, E. & Haugsgjerd, S. (2010). *Psykiatriboken: Sinn – kropp - samfunn*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

Kap 1, 2, 3, 4, 5, 7

(76 s.)

2.

362.2 Ps

Almvik, A. og Borge, A (Red.), (2006). *Psykisk helsearbeid i nye sko*. Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 82-450-0392-1

Kap. 1, 3, 4, 7, 8

(89 s.)

Artikkel i tidsskrift

Antonsen, E.B. (2010). Veien tilbake til arbeidslivet: Flexibilitet versus byråkrati.

Sykepleien Forskning, 5 (4), 278-284.

doi: 10.4220/sykepleief.2010.0147

(6 s.)

Artikkel i tidsskrift

Bloch Thorsen, G.R. (2006). Selvskading og selvmord ... ingen selvfølge. *Suicidologi*, 11 (1), 5-9

<http://www.med.uio.no/klinmed/forskning/sentre/nssf/tidsskrift/2006/nr1/Bloch-Thorsen.pdf>

(Lesedato: 24.04.2014).

(4 s.)

Artikkel i tidsskrift Hansen, H.K., Thorsnes, T og Skjerve, J. (2009). Kvinners erfaring med partnervold - en kvalitativ studie. *Fokus på familien*, 37, (2), s. 136-147.

<http://www.idunn.no/ts/fokus/2009/02/art06>

(11 s.)

362.29 Op

Helse- og omsorgsdepartementet (2010). *Opptrappingsplanen for rusfeltet: Statusrapport 2009*. Oslo: Departementet.

<http://www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/opptrappingsplanen-for-rusfeltet-statusrapport-2009/Publikasjoner/opptrappingsplanen-for-rusfeltet-statusrapport-2009.pdf>

(Lesedato: 24.04.2014)

Innledning s. 10-13,

Kap. 3 s. 84-104,

Kap. 4 s. 112-119

(42 s.)

616.890231 Hu

Hummelvoll, J.K. et al. (2012). *Helt - ikke stykkevis og delt: psykiatrisk sykepleie og psykisk helse*. (7. utg.) Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-42031-1
Kap. 9, 10, 11, 12, 13, 18, 21
(160 s.)

362.2 Sa

Nordvoll, R (Red.), (2013). *Samfunn og psykisk helse: Samfunnsvitenskapelige perspektiver*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.
Kap. 4, 5, 7, 8, 10
(138 s.)

Artikkel i tidsskrift

Rovik, A. M. (2011). Selvskading og miljøterapi - Selvskadende pasienters erfaringer med å være innlagt i psykiatriske avdelinger. *Nordisk sykeplejeforskning*, 1 (4), 299- 312.

<http://www.idunn.no/ts/nsf/2011/04/art06>

(12 s.)

616.89 Sk

Skårderud, F., E. Stanicke og S. Haugsgjerd (2010). *Psykiatriboken: Sinn – kropp - samfunn*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag
Kap. 8, 12, 21, 22 s. 371-396
(70 s.)

Artikkel i tidsskrift

Skårderud, F., Rosenvinge J. H. og Gøtestam, K. G. (2004). Spiseforstyrrelser—en oversikt. *Tidsskrift for Den norske lægeforening*, 124 (15), 1938-1942. <http://tidsskriftet.no/article/1050522>

(Lesedato: 24.04.2014

(4s.)

Artikkel i tidsskrift

Vråle G.B. og Mjøsund, N. H. (2005). Terapeutisk fotfølging. *Sykepleien*, 93 (5), s. 68-70
doi: 10.4220/sykepleiens.2005.0010

(3 s.)

362.76 Ås

Aasland, M. W. (2009). *"-si det til noen-": en bok om seksuelle overgrep mot barn og unge*. Kristiansand: Høgskoleforlaget. ISBN 978-82-7634-594-0
Kap 1,4,5,7
(43 s.)

3.

615.1.Le

Nordeng, H. E. & O. Spigset (Red.). (2013) *Legemidler og bruken av dem*. Oslo. Gyldendal akademisk
Kap.16
(16 s.)

616.89 Sk

Skårderud, F., Stanicke, E. og Haugsgjerd, S. (2010). *Psykiatriboken: sinn – kropp - samfunn*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag
Kap. 14, 15, 17, 19, 20 (- ss. 334-340), 23, 24, 26
(104 s.)

4.

362.2 Ps

Almvik, A. og Borge, L. (Red.) (2006). *Psykisk helsearbeid i nye sko*. Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 82-450-0392-1

Kap. 10

(10 s.)

616.890231 Hu

Hummelvoll, J. K. et al (2012). *Helt - ikke stykkevis og delt: psykiatrisk sykepleie og psykisk helse*. (7. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-42031-1

Kap. 5, 16

(40 s.)

344.04 Kj

Kjønstad, A. (2007). *Helserett: Pasienters og helsearbeideres rettsstilling*. Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN 82-05-31112-9

Del VI. Kap. 6-7

(9 s.)

344.04 Mo

Mølven, O. (2012). *Helse og jus: En innføring for helsepersonell*. (7. utg.) Oslo: Gyldendal Akademisk. ISBN 978-82-05-42783-9

Kap. 10

(13 s.)

- Lov om gjennomføring og etablering av psykisk helsevern:
- Alminnelige bestemmelser (kap. 1)
- Frivillig psykisk helsevern. Psykisk helsevern for barn og unge (kap. 2)
- Tvungent psykisk helsevern (kap. 3)
- Gjennomføring av psykisk helsevern (kap. 4)

- Individuelle planer

Prosedyrene ved praksisstedet.

616.89 Sk

Skårderud, F., Stanicke, E. og Haugsgjerd, S. (2010). *Psykiatriboken: Sinn – kropp - samfunn*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag

Kap. 11 s. 168-176

(8 s.)

HSSPD40510 Sykepleie til mennesker i hjemmet (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Emneansvarlig: Liv Berit Fagerli

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Bachelorstudium i sykepleie, deltid*.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått emner i 1. og 2. studieår.

Bestått praksisstudier 6. semester. Godkjent arbeidskrav i emner 3. studieår.

Undervisningssemester

Bachelorstudium i sykepleie, deltid: 7. semester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- gjøre rede for sykepleieutøvelse i hjemmebaserte tjenester
- beskrive saksbehandling i hjemmebaserte tjenester

Ferdigheter

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- ta ansvar for å planlegge, utøve og evaluere sykepleien til en gruppe pasienter
- kommunisere målrettet
- ta initiativ til, og utføre forebyggende og helsefremmende sykepleie
- utføre de vanligste prosedyrene som forekommer på praksisstedet på forsvarlig måte
- samarbeide med pårørende, andre faggrupper, etater og institusjoner hjemmesykepleien forholder seg til, om ivaretagelse av pasientenes behov
- handle i samsvar med etiske og juridiske rammer

Generell kompetanse

Studenten skal ved avsluttet emne:

- se betydningen av refleksjon og veiledning for utvikling av fag og yrkesutøvelse
- vise respekt for pasienter, pårørende og deres hjem
- kunne reflektere over og vurdere relevante etiske og juridiske problemstillinger
- erkjenne og forstå betydningen av samarbeid i helsetjenesten
- vise vilje, evne og kreativitet i tilpasning av sykepleieutøvelse i hjemmet

Innhold

(nummereringen refererer til rammeplanens hovedemner)

1:

Sykepleiens historie, tradisjon og yrkesetikk

- Forholdet mellom omsorgshensyn og fordelingsrettferdighet

Sykepleiens vitenskapsteoretiske grunnlag, fagutvikling og forskning i sykepleie

- Dorothea Orems sykepleietenkning
- Dokumentasjon av sykepleie i pasientjournalen

Etikk

- Etiske utfordringer i hjemmebaserte tjenester

2:

Sykepleierens funksjon og oppgaver i spesialist- og kommunehelsetjenesten

- Sykepleie til pasienter:
  - i hjemmebaserte tjenester
    - de eldste eldre
    - unge funksjonshemmede
  - med nevrologiske sykdommer
  - med øresykdommer
  - med øyesykdommer
  - i den terminale fasen av livet
- Pasientens hjem som arena for sykepleieutøvelse
- Pårørende
- Samarbeidspartnere i hjemmebaserte tjenester

3:

Anatomi, fysiologi og biokjemi

- Ørets oppbygning og funksjon
- Øyets oppbygning og funksjon

Generell patologi, sykdomslære og farmakologi

- Nevrologiske sykdommer
- Øresykdommer
- Øyesykdommer

Mikrobiologi, infeksjonssykdommer og hygiene

- Hygieniske prinsipper i hjemmet

4:

Psykologi og pedagogikk

- Nærhet og avstand i profesjonelle relasjoner
- Undervisning og veiledning av pasient og pårørende

Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk

- Helse- og omsorgstjenesteloven
  - Formål og virkeområde (kap.1)
  - Kommunenes ansvar for helse- og omsorgstjenester (Kap. 3)
- Forskrift om lovbestemt sykepleietjeneste i kommunens helsetjeneste
- Forvaltningsloven og saksbehandling
- Samfunnsfaglige perspektiver på nødvendig helsehjelp
- Hjelpemidler og støtteordninger
- Gjeldende juridiske regler ved praksisstedet

Undervisnings- og læringsformer

Aktuelle læringsformer: formidlingsundervisning, seminar, veiledning individuelt og i gruppe, bruk av ikt, selvstudier, arbeid med oppgaver, klinisk veiledning med praksisveileder. Praksisstudiene organiseres i samsvar med læringsutbyttebeskrivelser for praksisstudier og denne presenteres av studenten i arbeidsplan og ukeplaner.

I tillegg utarbeider studenten refleksjonsnotat som grunnlag for veiledning i refleksjonsgruppe, minimum ett (1) for hver gruppesamling, og som grunnlag for veiledning med praksisveileder.

Praksis

- 9 uker: Én uke PSH samt 8 uker veiledet praksis i hjemmebasert omsorg.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Obligatorisk studiedeltakelse, jf [Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie](#).
- *Individuell skriftlig hjemmeoppgave* (maks. 3000 ord). Besvarelsen vurderes til godkjent/ikke godkjent. Besvarelsen skal ha skriftlig tilbakemelding etter gjeldende kriterier. Oppgaven kan bearbeides en (1) gang.

Arbeidskravet *Individuell skriftlig hjemmeoppgave* er gyldig i ett semester etter godkjenning. Øvrige godkjente arbeidskrav er gyldig i samme periode som studieplanen. Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan få eksamensresultatet registrert. Se gjeldende [Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold](#).

Eksamen

Vurdert praksis

Praksisstudiene vurderes til Bestått/Ikke bestått. Se [Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorutdanningen i sykepleie](#).

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Underveisevaluering v/referansegruppe
- Sluttevaluering v/elektronisk spørreskjema i Fronter

Resultatene behandles i:

- Lærerguppe
- Program møte

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 15.06.2014

Selvalgt pensum, relevant i forhold til pasientgruppe ved praksissted, 20 sider

1.
610.7301 Au
Austgard, K. (2010). *Omsorgsfilosofi i praksis*. Oslo: Cappelen Akademisk.
s.15-18
(3 s.)

610.7343 F

Fjørtoft, A-K. (2012). *Hjemmesykepleie. Ansvar, utfordringer og muligheter*. (2. utg.) Bergen: Fagbokforlaget. ISBN: 978-82-450-0977-4

Kap. 5 og 7.

(53 s.)

300.72 Ja

Jacobsen, D. (2010). *Forståelse, beskrivelse og forklaring. Innføring i metode for helse- og sosialfagene*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. ISBN 978-82-7634-857-6. S. 57-61.

(4 s.)

610.73 Gr

Kristoffersen, N.J., Nortvedt F. & Skaug, E-A. (Red.), (2011). *Grunnleggende sykepleie*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Bind 1, kap. 6 s. 227-240

(13 s.)

2.

610.73 Kl

Almå, H., Stubberud, D-G. & Grønseth, R. (Red.), (2010). *Klinisk sykepleie 2*. (4. utgave) Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.

Kap. 26, 28, 29

(92 s.)

Artikkel i tidsskrift

Andvig, E., Lyberg, A., Karlsson, B. & Borg, M. (2013). Et anstendig liv: Erfaringer med å skape et hjem for personer med rus- og psykiske helseproblemer.

Tidsskrift for psykisk helsearbeid, 10(2), 160-168

http://www.idunn.no/file/pdf/60982184/Et_anstendig_liv_Erfaringer_med_aa_skape_ethjemforperson.pdf

(8 s.)

Artikkel i tidsskrift

Birkeland A. & Kristoffersen, K. (2004). Opplevelse av behov for hjelp hos psykiatriske pasienter som bor i egen bolig. *Vård i Norden*, 24(4), 15-20.

(5 s.)

Artikkel i tidsskrift

Borstad, I. & Berg, L. (2009). Nærståendes erfaringer av ett palliativt

hemsjukvårdsteam. *Vård i Norden*, 29(4) 15-19.

(5 s.)

362.104 Bø

Bøckmann, K. & Kjellebold, A. (2010). *Pårørende i helsetjenesten: en klinisk og juridisk innføring*. Fagbokforlaget. 978-82-450-0611-7

Kap. 2, 3, 6, 8 og 10.

(142 s.)

610.7343 F

Fjørtoft, A-K. (2012). *Hjemmesykepleie. Ansvar, utfordringer og muligheter*. (2. utg.) Bergen: Fagbokforlaget. ISBN: 978-82-450-0977-4

Kap. 1, 2: s. 31-47, 3, 4 og 9

(120 s.)

616.890231 Hu

Hummelvoll, J K. et al. (2012). *Helt - ikke stykkevis og delt: psykiatrisk*

sykepleie og psykisk helse (7. utg.) Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 9788205420311

Kap. 20

(27 sider)

610.73 Fa

Kirkevold, M. & Ekern, K. S. (2001). *Familien i sykepleiefaget*. Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 82-417-1142-5 Kap.1, 2, 5 og 8 (77 s.)

3.

610.7343 F

Fjørtoft, A-K. (2012), *Hjemmesykepleie. Ansvar, utfordringer og muligheter*. (2. utg.) Bergen: Fagbokforlaget. ISBN: 978-82-450-0977-4 Kap.2 s.47-51 (5 s.)

Artikkel i tidsskrift

Haave, T. & Gaustad, L.T. (2008). En glemt arena? *Sykepleien*, 96(18), 88-91
doi: 10.4220/sykepleiens.2008.0023 (4 s.)

615.1.Le

Nordeng, H. E. & O. Spigset (Red.). (2013). *Legemidler og bruken av dem*. Oslo. Gyldendal akademisk. Kap. 15: s. 207-215 (8 s.)

616.07 Ri

Ringstad, Ø. (2008). *Arbeidsbok til det syke mennesket*. Oslo: Akribe. ISBN 978-82-79-50124-4

616.07 Wy

Wyller, V. B, Brodal, P. A. & Toverud, K.C. (2009). *Det friske mennesket*. Oslo: Akribe ISBN 82-7950-095-2. Bind IV, kap. 14, 15 (23 s.)

eller

612 Me

Sand, O. et al. (2006). *Menneskekroppen: fysiologi og anatomi*. (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 978-82-05-34807-3 s. 158-164, 167-178 (17 s.)

616.07 Wy

Wyller, V. B, Brodal, P. A. & Toverud, K.C. (2009). *Det syke mennesket*. Oslo: Akribe ISBN 82-7950-095-2. Bind IV, kap. 13 (s.78-89, 91-95,107-108,110-121,131-141,143-147), kap.14-15, (87 s.)

4.

610.7343 F

Fjørtoft, A-K. (2012). *Hjemmesykepleie. Ansvar, utfordringer og muligheter*. (2. utg.) Bergen: Fagbokforlaget. ISBN: 978-82-450-0977-4 Kap. 6 og 8 (47 s.)

362.14 Ki

Kirchhoff, J. (2013). *Fra vedtak til tjeneste: om utformingen av nødvendig helsehjelp i hjemmebaserte tjenester*. Halden: Høgskolen i Østfold.

<http://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/148646/Hefte2013-1.pdf?sequence=1>

Kap.2, s.11-24

(13 s.)

Helse- og omsorgstjenesteloven (2011) Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m.

Pasient- og brukerrettighetsloven (1999) Lov om pasient- og brukerrettigheter [pasientrettighetsloven].

Forskrift om lovbestemt sykepleietjeneste i kommunens helsetjeneste

www.lovdatab.no

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:36:21

HSSPD40613 Sykepleiens undervisende og ledende funksjon (Høst 2015–Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Emneansvarlig: Sigurd Roger Nilsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Bachelorstudium i sykepleie, deltid*.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

- Bestått alle emner i 1., 2. og 3. studieår
- Bestått praksisstudier 7. semester.

Undervisningssemester

7. og 8. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- gjøre rede for sykepleierens ansvar for å informere, undervise og veilede
- gjøre rede for prinsipper for informasjon, veiledning og undervisning
- gjøre rede for rammebetingelser som styrer sykepleietjenesten på ulike nivåer
- gjøre rede for prinsipper for ledelse i sykepleietjenesten
- gjøre rede for sykepleierens organisatoriske kompetanse

Ferdigheter

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- informere, undervise og veilede pasienter, pårørende, medarbeidere og studenter for å fremme læringsprosesser som bidrar til pasientsikkerhet, kvalitet og tillit i helsetjenesten
- være en endringsdyktig leder av eget fag og kunne samhandle tverrprofesjonelt for å skape et koordinert, helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud som sikrer gode pasientforløp
- lede og administrere sykepleieutøvelsen overfor enkeltpasienter og deres pårørende
- samarbeide på alle nivåer i organisasjonen og delta i tverrprofesjonelt og tverretatlig samarbeid for å utvikle organisatorisk kompetanse
- begrunne egne handlinger og reflektere over egen faglig utvikling
- utøve en kritisk - analytisk holdning til helsetjenesten
- gi og ta imot konstruktive tilbakemeldinger
- utføre hjerte-lungeredning med bruk av halvautomatisk hjertestarter
- kunne ivareta pasientens grunnleggende behov ved å observere, vurdere, planlegge og iverksette sykepleietiltak ovenfor enkeltpasienter og grupper
- handle i samsvar med etiske og juridiske rammer

Generell kompetanse

Studenten skal ved avsluttet emne:

- kunne basere yrkesutøvelsen på etisk bevissthet, yrkesetiske retningslinjer og kritisk refleksjon
- ha innsikt i relevante og yrkesetiske problemstillinger
- kunne formidle sentralt fagstoff både skriftlig, muntlig og gjennom andre relevante uttrykksformer
- kunne planlegge og gjennomføre varierte arbeidsoppgaver og prosjekter som strekker seg over tid, alene, som deltaker i en gruppe, og i tråd med etiske og faglige krav og retningslinjer
- vurderer rammebetingelser som styrer sykepleietjenesten på ulike nivåer

Innhold

(nummereringen refererer til rammeplanens hovedemner)

1:

Sykepleiens historie, tradisjon og yrkesetikk

- Sykepleiens moderne historie

Sykepleiens vitenskapsteoretiske grunnlag, fagutvikling og forskning i sykepleie

- Kunnskapsbasert sykepleiepraksis
- Kritisk analytisk tilnærming til egen yrkesutøvelse og helsetjenester generelt
- Fra novise til ekspert

Etikk

- Ethiske utfordringer knyttet til ressursforvaltning
- Anvendelse av yrkesetiske retningslinjer

2:

Sykepleierens funksjon og oppgaver i kommunehelsetjenesten

- Ledelse og administrasjon
- Alternative behandlings- og lindringsmodeller
- Organisatorisk kompetanse

3:

Generell patologi, sykdomslære og farmakologi

- Anvendelse av kunnskap i utøvelse av sykepleie
- Hjerte - lungeredning med bruk av halvautomatisk hjertestarter

Mikrobiologi, infeksjonssykdommer og hygiene

- Anvendelse av kunnskap i utøvelse av sykepleie

4:

Psykologi og pedagogikk

- Veiledning og undervisning av studenter og medarbeidere
- Didaktisk relasjonsmodell
- Profesjonelle relasjoner - emosjonelt arbeid

Sosiologi og sosialantropologi

- Koordinering av helsetjenestene

Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk

- Helsepersonelloven:
  - Krav til organisering av virksomhet (kap.3)
  - Ledelse av virksomheter og fordeling av myndighet
  - Kvalitetsutvikling

Undervisnings- og læringsformer

Aktuelle læringsformer: formidlingsundervisning, seminar, veiledning individuelt og i gruppe, bruk av ikt, selvstudier, arbeid med oppgaver, klinisk veiledning med praksisveileder. Praksisstudiene organiseres i samsvar med læringsutbyttebeskrivelser for praksisstudier og denne presenteres av studenten i arbeidsplan og ukeplaner.

Praksis

10 uker: Én uke PSH samt 9 uker veiledet praksis i kommunehelsetjenesten.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Prøve (nettbasert fra Norsk resuscitasjonsråd) relatert til sertifisering i hjerte-lungeredning med bruk av halvautomatisk hjertestarter
- Sertifisering i hjerte-lungeredning med bruk av halvautomatisk hjertestarter
- Praktisk oppgave i gruppe (min. 2): Undervisning av pasienter/medstudenter/ansatte, alternativt deltagelse i ansattes forskning.

- Deltakelse i obligatorisk undervisning, jf Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen i emnet / få eksamensresultatet registrert. Se gjeldende Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold.

Godkjent arbeidskrav er gyldig i samme periode som studieplanen.

Eksamen

Emnet har to deleksamener: Vurdert praksis og individuell skriftlig hjemmeeksamen.

Deleksamen 1: Praksisstudiene vurderes til Bestått/Ikke bestått. Se Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorutdanningen i sykepleie.

Deleksamen 2: Individuell skriftlig hjemmeeksamen. Besvarelsen vurderes etter gradert skala A - F.

Ved ikke bestått vurdering av praksisstudiene blir ikke individuell skriftlig eksamen vurdert. Både individuell skriftlig eksamen og praksisstudiene må være vurdert til bestått for å få karakter i emnet. Det gis en samlet karakter (A - F).

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Underveisevaluering v/referansegruppe
- Sluttevaluering v/elektronisk spørreskjema i Fronter

Resultatene behandles i:

- Lærergroupe
- Program møte

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 23.06.2015

Selvalgt pensum, relatert til fokus for emnet, ca 100 sider

1.

Kapittel i bok

610.73071 En

Alvsvåg, H (2007). Læring av sykepleie – gjennom personlige og profesjonelle erfaringer. I H. Alvsvåg & O. Førland (Red.), *Engasjement og læring: fagkritiske perspektiver på sykepleie*. Oslo: Akribe. s. 205-232

(28 s.).

Artikkel i tidsskrift

Bollig G., Pedersen, R. & R. Førde. (2009). Etikk i sykehjem og hjemmetjenester. I *Sykepleien forskning*, 4, (3), 186-196 (10 s.).

610.73069 Da

Damsgaard, H.L. (2010) *Den profesjonelle sykepleier: profesjonalitetens mange ansikter*. Cappelen Akademisk Forlag (169 s.).

Artikkel i tidsskrift

Lillemoen, L. & Børslett, E.J. Etikk i praksis. (2010). I *Sykepleien*. 98, (4), 58-61 DOI 10.4220/sykepleiens.2010.0015 (4 s.).

610.73 Sy

Lillestø, B. (2010). Sykepleiens tre dimensjoner. I Knutstad, U. (Red.) *Sykepleieboken 2. Sentrale begreper i klinisk sykepleie*. Oslo: Akribe. s. 393 - 416. (23 s.).

610.7309 Ma

Mathisen, J. (2006). *Sykepleiehistorie*. Oslo: Gyldendal Akademisk. s. 87-89. (3 s.)

610.73072 Jo

Nortvedt, M.W. (et al.) (2012). *Jobb kunnskapsbasert!: en arbeidsbok*. Oslo: Akribe. Del 1. Hva er kunnskapsbasert sykepleie? s. 13 - 23 Del 5. Anvendelse av forskningsbasert kunnskap, s. 157 - 167. (20 s.)

610.73068 Or

Orvik, A. (2015). *Organisatorisk kompetanse: Innføring i profesjonskunnskap og klinisk ledelse*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk ISBN 978-82-02-45593-4

Delemne 1: Kap. 1,2,3,4,5 = 135 s.

2.

Kapittel i bok

610.730699 Sy

Brataas, H.V. (2011) Pasientsentrert sykepleiepedagogisk praksis – prosess og verktøy. I Brataas, H. (Red.), *Sykepleiepedagogisk praksis. Pasientsentrert sykepleie på ulike arenaer*. Oslo. Gyldendal akademisk. Kap. 2, 3, 11, 13 og 14 (79 s.)

Kapittel i bok

610.730699 Sy Jellesø, N.S. & Brataas, H.V. (2011) Pasientundervisning er kunnskapsbasert praksis. I H.V. Brataas (Red.) *Sykepleiepedagogisk praksis: Pasientsentrert sykepleie på ulike arenaer*. Oslo. Gyldendal akademisk. Kap. 14. (12 s.)

Kapittel i bok

362.10425 Læ Hvinden, K. (2011) Etablering av lærings- og mestringssentra – historie, grunnlagstenkning, innhold og organisering. I A. Lerdal, A & M.S. Fagermoen (Red.) *Læring og mestring – et helsefremmende perspektiv og forskning*. Oslo. Gyldendal akademisk. Kap. 3 (12 s.)

Kapittel i bok

174.2 Ve Kristoffersen, N. J & Tjøstolvsen, I. (2013). Betydningen av samhandling mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten og utfordringer knyttet til denne. I E.Skærbæk & L. Lillemoen (Red.). *Verdi og verdighet. Etikk i praksis*. (s. 89-117). Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (27 s.)

Kapittel i bok

362.10425 Læ

Moen, A. M. Rime Bø & Holme, E. (2011) Pasientdeltakelse og samhandling – nye muligheter i nettbaserte omgivelser. I Lerdal, A & M.S. Fagermoen (Red.) *Læring og mestring – et helsefremmende perspektiv og forskning*. Oslo. Gyldendal akademisk. Kap. 12. (16 s.)

615.5 No

Norheim, A. J. (2009). *Komplementær og alternativ medisin: en innføring for helsepersonell*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Kap. 12 og 13. (32 s.)

610.73068 Or

Orvik, A. (2015). *Organisatorisk kompetanse: Innføring i profesjonskunnskap og klinisk ledelse* Oslo: Cappelen Damm akademisk.

Delemne 2. Kap. 11 og 12 = 60 s.

(153 s.)

610.7307 Tv

Tveiten, S. (2008). *Pedagogikk i sykepleiepraksis*. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 8-10, s. 157-278 (120 s.).

3.

616.0252 No

Den norske lægeforening (2009). *Norsk indeks for medisinsk nødhjelp*. (3. utg.). Stavanger: Åsmund S. Lærdal A/S.

616.0252 No

Norsk Resuscitasjonsråd (2011). *Norsk grunnkurs i førstehjelp*. Stavanger: Lærdal Medical ISBN 978-82-8276-023-2

4.

610.7307 Bi

Bie, K. (2010). *Refleksjonshåndboken*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 8, 9, 10 (5 s.).

Artikkel i tidsskrift

Dale, B., H.I. Sævreid, M. Kirkevold & O. Söderhamn, O. (2011). Older home-living patients' perceptions of received home nursing and family care. *Nordisk Sygeplejeforskning*, 1, nr.(3), 219 - 234. doi: 10.1111/j.1471-6712.2009.00744.x. (16 s.).

Artikkel i tidsskrift

Grøndahl, V.A., Karlsson, I., Hall-Lord, M-L., Appelgren, J. & Wilde-Larsson, B. (2011). Quality of care from patients' perspective – impact of the combination of person-related and external objective care conditions. *Journal of Clinical Nursing*, 20., (17-18), 2540-2551 doi:10.1111/j.1365-2702.2011.03810.x (12 s.).

378.013 Ny

Nygren, P. (2004). *Handlingskompetanse, om profesjonelle relasjoner*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. 3, s. 85-109. (24 s.)

Kapittel i bok

610.73071 En

Hovland, O.J. & G. Skutlberg Andresen (2007). Integrering i praksisfellesskapet med refleksjon som verktøy. I H. Alvsvåg & O. Førland (Red.) *Engasjement og læring: fagkritiske perspektiver på sykepleie*. Oslo: Akribe. s. 189 – 201 (12 s.).

362.14 Ki

Kirchhoff, J.W. (2010). *De skjulte tjenestene: om uønsket atferd i offentlige organisasjoner*. Karlstad: Karlstad University. <http://kau.diva-portal.org/smash/get/diva2:287297/FULLTEXT01.pdf> s. 9-15, og 198 - 200. (7 s.).

610.73068 Or

Orvik, A. (2015). *Organisatorisk kompetanse: Innføring i profesjonskunnskap og klinisk ledelse*. Oslo: Cappelen Damm akademisk. Kap 6, s.179-205 og kap. 10. (69 s.)

Artikkel i tidsskrift

Romøren, T.I. (2011). Samhandlingsreformen: et kritisk blikk på en helsereform. *Nordisk Sygeplejeforskning*, 1, (1), 82-88. <http://www.idunn.no/file/pdf/48385136/art04.pdf> (7 s.).

371.4 Tv

Tveiten, S. (2013). *Veiledning - mer enn ord*. Bergen: Fagbokforlaget. ISBN 978-82-450-1451-8 s.17-80, 87-120 (96 s.)

HSSPD30213 Sykepleiens fagutviklende funksjon med bacheloroppgave (Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Studiested: Fredrikstad

Emneansvarlig: Jorunn Mathisen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Bachelorstudium i sykepleie, deltid*.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått

- samtlige emner i 1., 2. og 3. studieår
- emne med praksisstudier i 7. semester
- praksisstudier i emne HSSPD40613 Sykepleiens undervisende og ledende funksjon

Undervisningssemester

8. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- drøfte problemstillinger av sykepleiefaglig karakter ved å integrere kunnskap fra hele studiet
- drøfte/diskutere vitenskapelige artikler som anvendes i eget arbeid

Ferdigheter

Studenten skal ved avsluttet emne kunne:

- mestre vitenskapelig tenkning på et avgrenset område relevant for sykepleieutøvelsen (Bacheloroppgaven)
- mestre selvstendig og systematisk tenkning, og saklig drøfting med bakgrunn fra erfaringsbasert og forskningsbasert kunnskap

Generell kompetanse

Studenten skal ved avsluttet emne:

- ha internalisert en adferd som styrker pasientenes og samfunnets tillit og respekten for sykepleietjenesten
- ha internalisert respekt for andre yrkesgrupper i et tverrprofesjonelt samarbeid

Innhold

(nummereringen refererer til rammeplanens hovedemner)

1:

Sykepleiens historie, tradisjon og yrkesetikk

- Sykepleie - fag og funksjon

Sykepleiens vitenskapsteoretiske grunnlag, fagutvikling og forskning i sykepleie

- Fagutvikling og forskning i sykepleie

Vitenskapsteori og forskningsmetode

- Metoder for utvikling av sykepleiekunnskap

Etikk

- Anvendelse av forskningsetiske prinsipp

2:

Sykepleierens funksjon og oppgaver i spesialist- og kommunehelsetjenesten

- Tema relatert til bacheloroppgaven

3:

Generell patologi, sykdomslære og farmakologi

- Tema relatert til bacheloroppgaven

Mikrobiologi, infeksjonssykdommer og hygiene

- Tema relatert til bacheloroppgaven

4:

Psykologi og pedagogikk

- Tema relatert til bacheloroppgaven

Sosiologi og sosialantropologi

- Tema relatert til bacheloroppgaven

Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk

- Tema relatert til bacheloroppgaven

Undervisnings- og læringsformer

Aktuelle læringsformer: formidlingsundervisning, seminar, veiledning individuelt og i gruppe, bruk av ikt, selvstudier, arbeid med oppgaver.

Praksis

Ingen praksis knyttet til emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Prosjektbeskrivelse for bacheloroppgave, min. 2000 ord, innlevert til fastsatt tid.
Prosjektbeskrivelsen skal inneholde:
  - tema og problemstilling for bacheloroppgaven
  - begrunnelse for relevansen av problemstillingen innenfor sykepleiefaget
  - metodiske overveielser for oppgaven
  - presentasjon av aktuell forskning
  - arbeidsplan for skriveperioden

Innlevert prosjektbeskrivelse er en forutsetning for å bli tildelt veileder.

- Obligatorisk deltakelse i gruppeveiledning og presentasjon av prosjektbeskrivelse, jf Utfyllende bestemmelser og retningslinjer og praktiske opplysninger for eksamen for bachelorstudiet i sykepleie.

To døgn før obligatorisk veiledning i gruppe og presentasjon av prosjektbeskrivelse skal prosjektbeskrivelse gjøres tilgjengelig for gruppens medlemmer i grupperom i Fronter.

- 1 (en) individuell veiledning.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen i emnet / få eksamensresultatet registrert. Godkjent arbeidskrav er gyldig i ett år.

Eksamen

Individuell bacheloroppgave

Individuell skriftlig hjemmeoppgave, bacheloroppgave i sykepleie (maks. 8000 ord).
Bacheloroppgaven vurderes etter gradert skala A - F.

Plagiatkontroll/fusk:

Bacheloroppgaver skal til elektronisk plagiatkontroll. Besvarelser som er helt eller delvis identiske vil ikke bli godkjent. Helt eller delvis identiske besvarelser er å anse som forsøk på fusk. Se for øvrig [Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold](#).

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Underveisevaluering v/referansegruppe
- Sluttevaluering v/elektronisk spørreskjema i Fronter

Resultatene behandles i:

- Lærerguppe
- Program møte

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 23.06.2015

1.

025.0661 Ki

Kilvik, A. & I. Lamøy (2007). *Litteratursøking i medisin og helsefag: en håndbok*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Kap. 1. Innledning s. 11

Kap. 2 Søkeprosessen s. 13 - 14

Kap. 3. Søkemotorer og emneportaler s. 15 - 16

Kap. 4. Tidsskrifter og tidsskriftsartikler s. 17 - 19

Kap. 7. Søkestrategi s. 33 - 40

Kap. 9 Vurdering av artikler s. 43

(19 s.)

2.

610.73 Be

Benner, P. (1995). *Fra novise til ekspert*. Oslo: Tano.

<http://www.nb.no/nbsok/n/982843cea2af888a7ac2367c951a5203.nbdigital;jsessionid=1BE292810C86E57B66676A8B155FDED9.nbdigital?lang=no#0>

Kap. 2

(27 s.)

610.73071 Ny

Femdal, I. et al. (2007). *Nyutdannet og godt rustet til sykepleieryrket?: Sykepleieres forberedthet til sykepleieryrket, evaluert av sykepleiere et halvt år etter endt utdanning*. Halden: Høgskolen i Østfold. <http://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/148588/hefte11-07.pdf?sequence=1> s. 9-26, 41-76

(52 s.)

610.73 He

Henderson, V. (1993). *ICN: sykepleiens grunnprinsipper*. Oslo: Norsk Sykepleierforbund.

<http://www.nb.no/nbsok/nb/035810fe4dd91725888bd0baefa780dd.nbdigital?lang=no#0> side 29 - 78

(49 s.)

610.730699 Tr

Travelbee, J. (1999) *Mellommenneskelige forhold i sykepleie*. Oslo: Universitetsforlaget. s. 71 - 217

(146 s.)

4.

Ringstad, Ø. (2014). *Patient autonomy in clinical rehabilitation. A qualitative interview study*. Doktoravhandling, Universitetet i Oslo.

Selvalgt litteratur: 650 sider selvalgt litteratur, som tidligere ikke har vært på pensumlistene, til arbeidet med bacheloroppgaven

---

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:36:46